

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин

06 травня 2020 року

Веде засідання голова комітету ЛУБІНЕЦЬ Д.В.

(в режимі відеоконференції)

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... у нас ще приєднався Сергій Володимирович Мандзюк, у нас 14 народних депутатів.

ТКАЧЕНКО М.М. Мандзій. Дмитро Валерійович, Мандзій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мандзій Сергій Володимирович.

Отже, у нас 14 народних депутатів, кворум є. Тому, колеги, засідання оголошую відкритим.

З приводом порядку денного. Вам були розіслані матеріали питання порядку денного. Вийду зразу із пропозицією змінити з урахуванням присутніх і запрошених осіб на наше засідання, змінити порядок розгляду питань. Я пропоную, щоб першим питанням ми розглядали питання шосте, почали з інформації міністра юстиції України. У нас присутній Денис Малюська, він попросив першим питанням його розглянути, у них буде засідання, наскільки я зрозумів, Кабінету Міністрів. Тому пропоную, щоб шосте питання стало першим, друге питання – питання сьоме: про затвердження результатів поточного моніторингу проекту "Місьцеве спостереження за політичними проектами" Громадянської мережі «ОПОРА». У нас присутня Ольга Айвазовська, так само попросила максимально швидко його розглянути.

Третє питання – питання... присутня у нас Уповноважена Верховної Ради України Людмила Леонтіївна Денісова. Питання в нашому порядку денному стоїть п'яте, щоб воно було третє.

Четвертим питанням – проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визнання депортованими громадян України (реєстраційний номер 2038), внесений народними депутатами Рубльовим, Ткаченком, Стернійчуком та іншими. Це питання стоїть першим, щоб воно стало четвертим.

П'ятим питанням – проект Закону про амністію засуджених...

РУБЛЬОВ В.В. Шановні колеги, я перепрошую, а можна було б якраз розглянути першим питанням щодо депортованих? Воно дуже коротке, і, тим більше, там уже один комітет розглядав і позитивно прийняв рішення. Я вибачаюсь, що я перебив вас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З урахуванням... Давайте зробимо так: я внесу пропозицію, як я б собі це бачив. Я розумію, що питання не складне ваше, але з урахуванням, що в нас люди попросили і в них є термінові справи, якщо у вас є можливість, ви можете просто від'єднатися від нас, а, умовно кажучи, на 11:45 приєднуйтеся - і ми якраз підійдемо до вашого питання. От як пропозиція.

Тоді приймається, і все ж таки ми залишаємо четвертим питанням питання, яке стоїть у нас у порядку денному першим, п'ятим питанням – питання, яке стоїть у нас у порядку денному третім – проект Закону про амністію засуджених, внесений Кабінетом Міністрів України (реєстраційний номер 3397). Шостим питанням – проект Постанови про програму діяльності Кабінету Міністрів України (реєстраційний номер 3330). І на це питання в нас попросив приєднатися віце-прем'єр з питань реінтеграції Олексій Резніков. Він якраз після 12-ї приєднається, і ми десь підійдемо до шостого питання.

Так само хочу вас повідомити, що питання, яке у нас стоїть номер 2 – проект Закону про внесення зміни до пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (реєстраційний номер 3294), внесений народним депутатом України Демченком, вчора зайшов лист від цього народного депутата, він свій законопроект відкликав. Тому цього питання у нас не буде у порядку денному.

Так само виходжу з пропозицією внести ще сьоме питання. В нас вчора з'явилася інформація щодо Указу Президента про затвердження складу делегації України для участі в Тристоронній контактній групі з мирного врегулювання ситуації в Донецькій та Луганській областях. Чому хочу внести це питання? Тому що до складу увійшли деякі народні депутати, але жодного народного депутата, який працює в нашому комітеті, при тому, що він є базовим з цих питань, чомусь немає. Тому думаю, що ми всі хочемо це обговорити, вийти на якесь спільне рішення по цьому питанню.

І восьме питання – питання «Різне».

Отже, така моя пропозиція. Якщо будуть ще пропозиції у народних депутатів... Да, і наше засідання пропоную завершити за півтори години, до 12:30 приблизно звершити. Регламент по кожному питанню доповідає голова комітету – до п'яти хвилин. Запитання-відповіді – по одній хвилині. Єдине, що питання по Уповноваженій Верховної Ради з питань прав людини, надати можливість до десяти хвилин виступ, і потім перейдемо до обговорення.

Шановні народні депутати, чи будуть ще пропозиції щодо нашого порядку денного або порядку ведення нашого засідання? Будь ласка.

Якщо пропозицій немає, тому ставлю на голосування затвердити порядок денний в тій пропозиції, якій я сказав, і затвердити зразу порядок ведення нашого засідання. Прошу голосувати.

Горбенко Руслан Олександрович. Увімкніть, будь ласка, мікрофон, ми вас не чуємо.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Джемільєв Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Касай Костянтин.

КАСАЙ К.І. Доброго дня, колеги. Голосую -за, підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Копиленко Олександр.

КОПИЛЕНКО О.Л. Доброго дня ще раз всім. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Кузнецов Олексій.

КУЗНЕЦОВ О.О. Добрий день! Кузнецов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лубінець Дмитро, я голосую - за.

Народний депутат Мандзій Сергій.

МАНДЗІЙ С.В. Доброго дня всім! Голосую - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Медведчук Віктор.

МЕДВЕДЧУК В.В. Доброго дня! За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Тарасенко Тарас.

ТАРАСЕНКО Т.П. Доброго дня! Підтрмую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ткаченко Максим.

ТКАЧЕНКО М.М. Голосую - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Умеров Рустем.

УМЕРОВ Р.Е. Доброго дня! За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Чийгоз Ахтем.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтрмую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І народний депутат пані Неллі Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Доброго дня, колеги! Підтрмую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, шановні народні депутати, ми затвердили порядок денний. Переходимо до першого питання. Нагадую, воно стоїть в нашому порядку денному як питання номер шість: інформація міністра юстиції України щодо забезпечення санітарно-епідеміологічного стану в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах в умовах карантину, ситуація, яка склалася в установах "Кропивницькому слідчому ізоляторі" та "Олексіївській виправній колонії (№ 25)", зокрема масових порушень прав людини та заходів, вжитих з метою встановлення винних та недопущення аналогічних ситуацій в інших

установах пенітенціарної служби нашої держави, а також з інших поточних питань.

В нас присутній міністр юстиції пан Денис Малюська. Нагадую, пане міністр, ми двічі рішенням свого комітету запрошували вас на наше засідання. Зараз знайшли можливість до нас приєднатися – це дуже добре! Ми почнемо з цього питання.

Враховуючи гостру епідеміологічну ситуацію та загрозу, яку вона несе для життя та здоров'я осіб, що перебувають в місцях несвободи, хотілось би і це почути від вас, що ви робите по всіх установах, ну, і зокрема, що відбувається у нас в цих двох ізоляторах. Дякую.

Так само хочу вас повідомити, що ми попереджали, що народні депутати будуть мати можливість задати вам будь-які питання по вашій діяльності.

Дякую. Прошу вас до слова, увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАЛЮСЬКА Д.Л. Дякую, колеги! Дякую за можливість поговорити і розповісти про ситуацію, яка зараз є у системі Міністерства юстиції. Заодно перепрошую, що не зміг прийняти участь у попередніх засіданнях комітету, на одному з комітетів, який планував, виявилось, що це виїзне засідання, а на інше в мене було дублювання, на жаль, з іншими комітетом у цей час. Тим не менше.

Ситуація із забезпеченням безпеки пенітенціарної системи, системи установ виконання покарань у зв'язку з епідемією коронавірусної хвороби, вона досить складна, в першу чергу пов'язана з тим, що система не була розрахована, і зараз не розрахована, на таке складне явище і таку небезпечну хворобу. Наша орієнтовна потреба у коштах для того, щоб забезпечити режим санепідблагополуччя у системі, це близько 180 мільйонів гривень на місяць, яких у нас бюджетом не передбачено, і навряд чи хтось нам їх зможе виділити. Поки що нам виділялися певні кошти з резервного фонду, але це явно недостатньо для... *(Не чути)*

Ми провели величезний перелік заходів. Якщо члени комітету не заперечують, після засідання я надам письмову інформацію кожному члену комітету, щоб секретаріат поширив, саме з детальним описом усіх наших дій, що ми зробили для того, щоб попередити негативні явища чи поширення інфекцій серед як ув'язнених і засуджених, так і працівників ДКВС.

В першу чергу мова йде про те, що ми провели величезну операцію по розвантаженню слідчих ізоляторів. Не секрет, що окремі слідчі ізолятори в нас переповнені. Відповідно ми створили..... слідчих ізоляторів в установах виконання покарань, і більше тисячі осіб ми із слідчих ізоляторів вивезли, таким чином створивши вільні місця у слідчих ізоляторах з тим, щоб можна було проводити ізоляцію хворих чи тих, хто підозрюється на можливу хворобу, з тим щоб уникнути поширення коронавірусу серед усіх хворих.

Крім того, ми запровадили режим обмеження доступу до установ виконання покарань і слідчих ізоляторів, ми запровадили режим перевірки усіх, хто надходить у слідчі ізолятори. Зокрема, ця система показала себе ефективною у Чернівцях, де ми виявили одного хворого, якого намагалися доставити у слідчий ізолятор, і направили його на аналіз лікування в установу охорони здоров'я, і потім виявили так само другого, але у зв'язку з тим, що санкція все одно передбачала тримання його у слідчому ізоляторі, а інших місць його тримання, передбаченого законодавством і можливості навіть немає, і крім того, стан його здоров'я був легким, відповідно установи системи охорони здоров'я відмовлялися приймати, тому що лікувати його не було потреби. Оце в нас друга ситуація, яка склалася у Чернівцях. Неконтрольованого проникнення коронавірусу у систему виконання покарань не відбувалося. І маємо факти захворювання працівників системи ДКВС. Шість працівників - усі вони захворіли, отримали вірус за межами системи, тобто це були контакти із зовнішнім світом.

Неконтрольованого поширення, принаймні, ми не спостерігаємо у системі. Заходи, які є, максимум того, що можливо, ми вжили: контрольні заходи по людям, які потрапляють у систему; контрольні заходи по

передачам, які потрапляють у систему, відповідно, забезпечення працівників системи охорони здоров'я, які працюють всередині пенітенціарної системи, так само більш-менш налагоджено.

Чого нам не вистачає державного бюджетного фінансування - це забезпечення індивідуальними захисними масками, костюмами тощо для працівників і осіб, які утримуються всередині слідчих ізоляторів чи установ виконання покарань. Але знову ж таки, тут є суворі обмеження з фінансуванням. Ми не можемо забезпечити ..... об'єктивно навіть краще, ніж загальну систему охорони здоров'я. Більш-менш тримаємося, складно, але поки що трагедій не відбувалося.

Крім того, з тим, щоб зменшити тюремне населення і ризики негативних наслідків, ми подали два законопроекти, один з яких буде зараз розглядатися комітетом, щодо амністії. Це також нам дозволить зменшити кількість осіб, які утримуються в місцях позбавлення волі і забезпечить їх більшу безпеку поряд з тим, що амністія досягне своїх загальних цілей, які досягаються в принципі Законом про амністію, тобто зменшення чи полегшення покарання для тих, де повне відбування покарання вже є недоцільне, а відповідно і зменшення витрат держави так само.

Щодо двох установ виконання покарань згаданих, скандальних: Олексіївська виправна колонія в Харкові і Кропивницьке СІЗО, - так, дійсно, в нас було два проблемних моменти. Напевно, Олексіївська буде набагато складнішим кейсом, тому що там є прямі звинувачення незаконних дій персоналу колонії. Знову ж таки, все, що стосується Мін'юсту, ми зробили по максимуму: прийняті кадрові рішення, звільнені три керівники Олексіївської виправної колонії (керівник, перший заступник і один з найактивніших учасників заходів, так само працівник ДКВС). Крім того, були проведені службові перевірки, було проведено роботу виховну з персоналом Олексіївської виправної колонії. І, знову ж таки, зараз очікуємо на результати кримінальних проваджень стосовно цього випадку. Принаймні організаційно

ми довели до відома керівництва установи про необхідність адекватної поведінки із засудженими там.

Крім того, там були, в цій колонії, все керівництво Мін'юсту. Ми дослідили ретельно обставини, що відбувалося, поговорили з потерпілими. Якщо будуть, дійсно, ще й доведені факти вчинення злочинів, так само будемо реагувати. Але поки що нам видається, що ситуація так само під контролем, а ключові особи, які ймовірно порушувати законодавство, вони звільнені.

Що стосується Кропивницького СІЗО, там ситуація трохи інша, тому що мали місце незаконні дії ув'язнених, які перебували у такому Кропивницькому СІЗО. Щодо них було застосовано силу, силу було застосовано із залученням як працівників СІЗО, так і залучених працівників ДКВС, де приймали участь близько 300 осіб.

Є скарги про порушення законодавства під час застосування сили. Знову ж таки, прийняті кадрові рішення стосовно керівництва СІЗО, а також окремих працівників регіонального управління відповідного ДКВС, яке відповідає за Кропивницьке СІЗО. Але так само видається, що ситуація у Кропивницькому СІЗО зараз стабілізована, і якихось негативних заходів поки що там, станом на зараз, не відбувається. Тобто ситуацію взяли під контроль, провели обшуки осіб, які перебувають там, виявили досить велику кількість заборонених предметів, які утримувалися в цьому СІЗО.

Ну, і також потрібно розуміти специфіку обох цих закладів – як Олексіївської виправної колонії, так і Кропивницького СІЗО. Олексіївська виправна колонія – це в нас, по суті, найяскравіший зразок того, що на спеціалізованому сленгу працівників називається «червоними тюрмами», а Кропивницьке СІЗО – це якраз класичний зразок того, що серед засуджених називають «чорними» установами, тобто слідчі ізолятори, які слабо підконтрольні адміністрації відповідних установ. Відповідно, явища, які там відбуваються, це відображення якраз цих трендів і фактів. З явищами цими

ми боремося, але одночасно систему змінити, подолати ми не зможемо поки що, для цього потрібно просто більше часу.

Дякую. Буду радий відповісти на всі запитання, якщо такі будуть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо за доповідь.

У нас на комітет неодноразово, і до мене як до голови комітету, приходять звернення щодо Кропивницького. Спочатку там був бунт, потім було зафіксовано коронавірус. Якщо ви не знаєте, то у нас є інформація, що керівництво СІЗО офіційно зверталось до громадських організацій, щоб вони допомогли і надали засоби індивідуального захисту, оскільки хворі є як серед працівників дійсно, так і вже серед ув'язнених, на коронавірус. І після цього ще в нас відбувається побиття.

Я знаю, що вчора там були представники Генеральної прокуратури України. Врешті, якась реакція пішла. Єдине, чому... ну, скажу відверто, це моє таке бачення, що ми про це питання, по Кропивницькому, підняли ще у грудні, і в нас окремо... Ми чому вас і запрошували, щоб ви доповіли, що там відбувається. Врешті, ви в нас на комітеті з'явилися, і саме напередодні цього там пішли якісь процеси дійсно і з кадровим вирішенням теж. Хотілося б, щоб по всім фактам була більш ефективна і швидка реакція Мін'юсту як від установи, яка це контролює.

Шановні народні депутати, чи є запитання у вас з приводу цих питань по пенітенціарній службі і по ситуації з коронавірусом? Прошу.

Якщо по цьому питанню у народних депутатів... Да, я зараз дам можливість, Людмила Леонтіївна, вам прокоментувати. Єдине, що я хотів зразу задати два запитання, якщо в нас пан Денис знайшов можливість до нас приєднатися, то будемо використовувати цю можливість.

Я хочу повернутися до листа, який я як голова комітету відправляв на вас як на міністра від 12 грудня 2019 року щодо збереження Директорату з прав людини, доступу до правосуддя та правової обізнаності як структурного підрозділу Мін'юсту та в межах компетенції. Мені відповіли як голові

комітету на чотирьох листах. Про це знають всі члени нашого комітету, цей лист був доведений до відома всіх. На чотирьох листах ви як міністр юстиції підписалися під тим, що в народних депутатів - членів комітету та у мене як у голови комітету немає жодних юридичних підстав будь-що запитувати у Міністерства юстиції.

Ви знаєте, на чотирьох листах, було таке враження, що ми – студенти якогось першого курсу юридичного університету, а ви, пане міністр, наш професор, який повчає, що у вас жодних прав немає. Хотілося б вам нагадати, що в нас є окремі закони про комітети, у нас є норми і Конституції, так само у нас є норми Закону про Кабінет Міністрів, де чітко визначено, що ви є орган, який підзвітний Верховній Раді України, і ви як профільне наше міністерство, профільний наш міністр повинні звітувати і надавати будь-яку інформацію, яку ми вважаємо за потрібне.

Тому я вам скажу відверто, особисто моє враження, я його сказав народним депутатам, я не розумію, як взагалі міністр юстиції міг під цим розписатися. Але, крім того, це, скажімо так, хотілось би почути ваше пояснення, на підставі чого ви все ж таки ґрунтували свою відповідь. І хочемо почути як народні депутати, які профільно займаються правами людини, чому, на ваше бачення, ви ліквідували Директорат з прав людини? Хочу нагадати, що ця інституція була створена за підтримки Європейського Союзу, два роки вона фінансувалася великими достатньо коштами як з боку Європейського Союзу, так і з боку державного бюджету України. Так само це був єдиний орган, який контролював все, що стосується національної стратегії з питань прав людини. І на даний час, після ліквідації, жодного органу, якому б ми могли б задати запитання, що відбувається із дотриманням прав, що відбувається із стратегією національною по правам людини, фактично немає. У кожного з міністерств є якісь свої сфери, ви знаєте, але коли цим займаються всі, по факту цим не займається ніхто.

Отже, хотілося б почути від вас відповідь на два запитання. Перше: чим була викликана така відповідь вас як міністра юстиції на звернення від

профільного комітету? І друге запитання: чому було прийнято рішення ліквідувати Директорат з прав людини і хто зараз займається цією програмою з питань Національної стратегії дотримання прав людини в Україні?

Дякую.

МАЛЮСЬКА Д.Л. Дякую.

По порядку, коротко. Ще, дійсно, забув згадати про те, що в нас є один ув'язнений, у Кропивницькому СІЗО перебуває, але знову ж таки ситуація там така сама. Він захворів до потрапляння у СІЗО, його привезли вже хворим, ми це чітко розуміли, коли його приймали. Він ізольований, перебуває у відповідній дільниці і відчуває себе нормально.

З приводу заданих вами запитань. Перше, що одразу хочу вибачитися за тональність листа. Дійсно, він хоча і сформульований формально там просто як прості цитати законодавства, але якщо розуміти контекст заданого запитання, дійсно, це було недоречно.

Перепрошую, підписав його автоматом, тому що не бачив самого звернення. Але листи, які я от бачу в системі електронній документообороту, це десятки на день. Просто пробігши його текст, я побачив, що там цитати, але я не зміг його співставити його, власне, із запитом і наскільки він адекватно реагував на поставлене запитання.

Чому такий лист був сформульований виконавцями? Знову ж таки, по змісту санкції мені застосовувати немає до кого, і до себе в тому числі, тому що, знову ж таки, це цитування законодавства було. Але зміст, тональність недоречна, перепрошую.

Чому це було? Там ситуація складна, тому що працівники перебували у складному емоційному стані, тому що у той період, коли надійшов цей запит, кілька інших депутатів тероризували Міністерство юстиції своїми запитами. Я зараз «тероризували» говорю саме з розумінням, про що мова. Мова йде про знущання, де одразу кілька працівників кілька днів отримували, збирали інформацію багатотомну, яка була реально депутатові не зовсім потрібна.

Відповідно у мене секретаріат був заблокований відповідями депутатам, які свідомо нас, ну, скажімо так, вимагали особистого розгляду, потім приходили, ці томи дивилися, а потім не забирали. Коротше кажучи, ситуація складна була, і співробітник, який готував лист, він не зовсім зорієнтувався, що це не ви були серед тих депутатів, і автоматом він підготував, по суті, ну, формальна якась відписка.

Тому, перепрошую, це непорозуміння, але от єдина причина, вона не виправдовує нас, але пояснює, це те, що було кілька тижнів вкрай складного періоду, де працівники не працювали за своїм профілем, а просто готували томи документів, які виявилися потім нікому особливо не потрібними. Так сталося. Більше такого, обіцяю, робити не будемо, будемо уважно вивчати запити і ретельно на них відповідати в межах, передбачених як законодавством, так і нашою нормальною співпрацею з Верховною Радою України.

Щодо директорату безпосередньо. Це проблема, власне, не тільки цього директорату, а всіх директоратів, які були в Міністерстві юстиції, тому що аналіз їхньої діяльності показав, що їх створювали, власне, ну, якщо відверто зовсім, то для галочки. Тобто вони або дублювали роботу існуючих департаментів, або генерували продукти, які потім не використовувалися Міністерством юстиції і урядом.

З огляду на те, що мені при вступі на посаду були поставлені пріоритети – показати результати по пріоритетним напрямкам, довелося сфокусувати Міністерство юстиції, і підрозділи, і, власне, структуру Міністерства юстиції на виконанні завдань, щодо яких були проставлені пріоритети, зокрема, наприклад, боротьба з рейдерством, де ми істотно збільшили кількість людей залучених і взагалі системи, яка там працює. Наприклад, у нас був директорат щодо правосуддя, який дублював роботу департаменту, його робота, яка була вкрай неефективна, тому ми їх злили, в принципі, в один підрозділ.

Що стосується прав людини, знову ж таки, в нас є, залишилися співробітники, які цим займаються, але з огляду на те, що, на мою думку, на моє переконання, міністерство собі не може дозволити існування цілого директорату, робота якого, чи результати якого не є відчутними, і які не... скажімо так, не змінюють чи не впливають на ті показники, які нам... чи завдання, які на нас були спущені, в тому числі і програмою уряду, відповідно ми від існування такого директорату відмовилися.

Нагадаю, що підхід, який був під час попереднього уряду, - це те, що директорат формується під урядову ціль. Оскільки урядової цілі, яку б виконував відповідний директорат з прав людини, не було, відповідно такий директорат перестав існувати. Це була політика цілеспрямована, і затверджена, і погоджена Прем'єром тодішнім, і секретаріатом, і вона послідовно впроваджувалася у міністерствах. Є ціль - є під неї директорат, який створювався. Відповідно ми мали створити нові директорати, старі директорати ми мали припинити. Ось, власне, і в цьому сфокусовано.

Як тільки буде нова програма уряду, я так розумію, що вона вже повернута уряду і буде доопрацьована, відповідно, як тільки там з'явиться фокус і погоджений буде парламентом на права людини, ми створимо, відповідно знову проведемо якусь реорганізацію внутрішню Міністерства юстиції.

От, якщо коротко, то так, але знову ж таки, права людини для нас принципово важливі. У нас є уповноважений в справах ЄСПЛ, який частково перекриває функціонал по правам людини, бо йому потім за це відповідати і судитися в Європейському суді. Але, знову ж таки, залежатиме від програми. Як тільки в нас буде фокус, ми одразу відтворимо це у нашому структурному складі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Якщо чесно, я, напевно, скажу за всіх народних депутатів: достатньо дивно чути від міністра юстиції, що пріоритет, а саме права людини, немає у контексті вашого бачення, немає у контексті урядової цілі. Я навіть записав собі тезу, як ви прямо сказали. Цього не було – урядової цілі, тому виявилось, що Директорат з питань прав людини непотрібен у структурі Міністерства юстиції. Дякую.

Так само дивно було чути, що якісь народні депутати, маючи право звертатися в рамках виконання своїх депутатських повноважень до Міністерства юстиції, виявляється, на ваше бачення, цим правом зловживають, і автоматично у ваших виконавців, у ваших підлеглих є право всім народним депутатам давати відписки.

Я думаю, що було б тоді правильніше, якщо б Кабінет Міністрів вийшов з пропозицією взагалі прибрати норму з Конституції - і забрати у народних депутатів право звертатися взагалі. Я думаю, що таке бачення прямо сквозить серед ваших слів.

Так само по питанню Кропивницького. Дійсно, ви згадали, що там був ув'язнений, я хотів це сказати, і думаю, що про це скаже Людмила Леонтиївна. Хочу вас повідомити, якщо ви не в курсі, що саме бунт і виник, по словах засуджених, саме через те, що пройшла інформація, що до них везуть людину, яка захворіла на коронавірус. Всі люди, які перебувають в цьому закладі, зрозуміли, що з урахуванням кількості людей, системи вентиляції, відсотків на 99 буде поширення коронавірусу в цьому закладі. Саме цим і був викликаний бунт.

Знову ж таки, по нашій інформації, яку надали правозахисні організації до комітету, керівництво цього виправного закладу робило все, щоб не прийняти цю людину, знову ж таки з урахуванням не наразити на небезпеку інших засуджених, і після прямого втручання когось із Мін'юсту, погрозами, будь-чим, все ж таки цього засудженого, який хворів на коронавірус, його доставили, після цього виник, дійсно, бунт.

Замість того, щоб знайти якусь можливість ізолювати одну людину, установа, якою, в принципі, ви керуєте, довела ситуацію до бунту, до побиття, до зламаних ребер, і по цьому питанню, знову ж таки, ми як народні депутати, я як голова комітету будемо звертатися до Генеральної прокуратури, щоб була відповідна реакція. Ну, для чого було доводити до маразму цю ситуацію? Можна було знайти місце тримання однієї людини, а не доводити до бунту в цій установі.

Зараз я надам можливість прокоментувати Людмилі Леонтіївні. І після цього я надам можливість задати бажаним народним депутатам, а потім у вас буде можливість загально все це прокоментувати.

Будь ласка, Людмила Леонтіївна.

ДЕНІСОВА Л.Л. Дякую вам дуже! Доброго ранку всім! Всім бажаю здоров'я.

Дійсно, ми за місяць перевірили всі слідчі ізолятори. Тобто з 7 квітня національний превентивний механізм повністю працює в умовах карантину. Ми вже перевірили 52 установи. Сьогодні ще 11 моніторингових візитів відбувається, проводимо.

Що ми встановили. Я дуже дякую пану міністру про те, що він сказав, що вони прийняли всі необхідні накази і програми для того, щоб не розповсюджувався вірус саме в цих установах, але ми зафіксували зовсім інші обставини, в яких знаходяться зараз і, перш за все, персонал цих установ, тому що вони не захищені нічим, вони там купують самі ці маски. Тобто це, безумовно, є в тому числі і відсутність бюджетних коштів на це, але і в тому числі неорганізованість тих установ, в яких вони працюють. І в тому числі, безумовно, незахищеними є ув'язнені, які утримуються в цих установах.

Ми зафіксували в кожній установі, що скринінг не відбувається температурний, що немає цих засобів - ЗІС, як ми кажемо – індивідуального захисту, що не відбувається, немає графіків, як обробляються ці території, як

на прогулянки виводять людей. Тобто ці заходи не проводяться на місцях. І я надам змістовну інформаційну довідку голові комітету для розповсюдження всім народним депутатам - членам комітету, що ми виявили. Ми за цей час чотири рази робили подання на міністра юстиції, і тому ми чекаємо від вас відповіді і рішучих дій для того, щоб все ж таки не розповсюджувалося.

Та інформація, яку оголосив голова про Чернівецький слідчий ізолятор, коли там був бунт, дійсно, я погоджуюся з вами, вітаю те, що потрібно було спочатку не примушувати керівника закладу спочатку одну людину розмістити з COVID-19, потім ще одну людину, і потім – це бунт. Мій представник вийшов до Чернівецького слідчого ізолятора, зафіксував ці побої, всі ці поранення, які нанесли самі собі ці ув'язнені, в тому числі до одного викликали "швидку", тому що потрібно було накласти ці шви. Але потім, коли людина потрапила, вона ж не потрапила в карантинні умови! Її вивезли з установи і знову привезли в цю установу, і розмістили в цю камеру, де вона й була.

Зараз ми зафіксували, і в нас кожний день, дякуючи всім представникам дев'ятих центральних органів, в яких є місця несвободи, вони нам на 15-у годину передають ці дані по захворюванню, як утриманих і підопічних, так і персоналу. І на сьогоднішній день в рамках Мін'юсту, слідчі ізолятори і колонії – це в нас три людини, які хворіли на коронавірус (два - в Чернівецькому і один - в Кропивницькому слідчому ізоляторі), і сім осіб – це персонал. В тому числі в Кропивницькому це дві особи, які з персоналу хворіють на цю хворобу.

Ще хотіла би привернути увагу, підсумовуючи ці наші звіти, які ми надавали, як виконали всі ці рекомендації Мін'юстом і іншими, і ДКВС і ..... по Кропивницькому слідчому ізолятору і по Олексіївській виправній колонії. Треба сказати, що сьогодні відбувається візит до Олексіївської виправної колонії, і зараз мій представник передав, що морально-психологічний клімат в установі дещо покращився, це дійсно так, але

залишається тиск з боку так званого активу засуджених, і тому це ми можемо очікувати знову сутички.

Але що стосується Кропивницького слідчого ізолятора, ситуація там не покращилась. Вчора, дякуючи інформації, яку ми отримали від правозахисних партнерів наших – Харківської правозахисної групи, мій представник вийшов на місце подій у Кропивницькому слідчому ізоляторі і зафіксував, що з 27 квітня відносно двох осіб відбувалося катування, їх кожної доби били як працівник - той, який виконував функцію начальника слідчого ізолятора, Кузнецов, він погрожував заразити там і туберкульозом, і СНІДом, і жидкість якусь ввести там через цей укол. Потім їх били і працівники поліції. Тобто вчора викликав наш представник правоохоронного органу прокуратуру, і зараз відбуваються слідчі дії відносно цього.

Ми вчора все це оприлюднили. Я думаю, що у Міністерства юстиції була можливість побачити ці всі фотокартки, які зробив наш представник, про ці побої, які були нанесені цим громадянам. І тому ситуація не покращилась. Так, відносно Олексіївської виправної колонії відбувається шість кримінальних справ після того, як ми звернули на це увагу, і дякуючи комітету на реагування, яке все ж було зроблено миттєво. І дві кримінальні справи у Кропивницькому слідчому ізоляторі. Але система, вона працює таким чином, що все ж таки ці катування, вони є кожний день у житті цих ув'язнених. І потрібно тут все ж таки більш змістовно звертати увагу на недопущення цих катувань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати - члени комітету, чи є запитання ще до міністра юстиції? Якщо запитань немає...

КАСАЙ К.І. Є! Вибачаюсь, є!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КАСАЙ К.І. Є не запитання, є побажання. Але ми з паном міністром контактуємо, що стосується пенітенціарної системи. І хотілось би, маючи нагоду, звернутись і до пані Людмили Денісової, і до пана міністра, так як були в нас... ми проводили сумісні візити з вами, давайте їх і надалі будемо планувати і проводити. Наш комітет відкритий, в нас є комісія - та що постійно діє, і в тому числі я особисто. Я знаю, що і Тарасенко Тарас, і Олексій Кузнецов, ми з радістю долучимось до цього, щоб мати нагальну, постійну інформацію і бути на контакті з вами. Але загалом я вважаю, що ми спілкуємось, я скажу, що я деяку інформацію - та що звучала і з вуст міністра, і пані Людмили, - я орієнтуюсь, тобто я цим цікавлюсь. Так що щиро дякую всім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, ще. Да, Тарас.

ТАРАСЕНКО Т.П. Ще питання, прохання, просто до мене вже звертались сьогодні зранку громадські організації щодо наказу, який був виданий 16.04.2020 року про внесення змін до наказу Мін'юсту від 03.02.2020 року щодо формування робочої групи з розробки змін до Указу Президента України від 25 серпня 2015 року «Про затвердження Національної стратегії у сфері прав людини» та проекту Розпорядження Кабінету міністрів України про затвердження плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2023 року. Там громадські організації звернулись з того приводу, що тільки один представник громадської організації включений до цієї робочої групи, а саме тільки Гельсінська спілка, а більше інші представники громадських організацій не залучені.

Тому є прохання розглянути пропозицію про включення більш широкого кола учасників саме від громадськості. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще бажаючи колеги - народні депутати?

Якщо немає, будь ласка, пан Денис Малюська.

МАЛЮСЬКА Д.Л. Дякую, колеги.

Якщо коротко, дивіться, не було застосування сили в Чернівецькому СІЗО, куди привели коронавірусного хворого. Це кілька ув'язнених, дійсно, вчинили, ну, по суті, акт протесту, один з них потребував доставки у лікарню, але ключове: немає закону, немає норми жодної, яка б дозволила нам в цій ситуації не приймати хворого у слідчий ізолятор. Такого немає.

МВС, яке доставило нам цю особу підозрювану, яка мала б перебувати у СІЗО, поставило ультиматум: вони вранці приїжджають з відеокамерами, цього ув'язненого доставляють нам, ми відмовляємось, вони під камери це знімають, порушують кримінальне провадження, і він йде, тому що ми його не змогли утримати.

Не існує жодного..... *(Не чути)* за те, що ми його не приймемо, відпустимо на волю. Він не потребував лікування у закладах охорони здоров'я і він не мав права утримуватись в закладах Міністерства внутрішніх справ після того, як санкція обрана судом. МВС і так порушувало усі можливі строки тримання його у своєму ізоляторі. Відповідно іншого виходу немає, і працівник СІЗО, керівник СІЗО, який би не прийняв цього хворого, він би одразу б отримав кримінальне провадження, і законно його отримав би, і законно отримав би вирок, і був би звільнений... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я так розумію, у нас технічні проблеми з Мін'юстом.....

МЕДВЕДЧУК В.В. І не тільки технічні....

ГОЛОВУЮЧИЙ. І напевно, да, не тільки технічні.

МАЛЮСЬКА Д.Л. Зараз чутно? *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все зрозуміло...

_____. Зв'язок перервався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ну вибачте, не хочу, щоб це прозвучало як жарт, але про які проблеми пенітенціарної служби ми кажемо, якщо Мін'юст навіть Інтернет-зв'язок не може забезпечити для свого керівника?

МЕДВЕДЧУК В.В. Це дуже серйозно, дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому є пропозиція з урахуванням того, що ми почули. Ну, у нас є можливе рішення: просто взяти інформацію до відома. На наступних... Я так розумію, що в нас питання все ж таки все більше і більше накопичуються до Міністерства юстиції. Я думаю, що коли закінчиться карантин, зробити окреме засідання, вже зараз, щоб не витратити час, бо питань насправді дуже багато. Я подивився, якщо ми тільки... я особисто готував десь п'ять запитань, але якщо ми на одне фактично витратили п'ятдесят хвилин, то немає сенсу зараз залишатись на всі.

Як пропозиція: зараз проголосувати - взяти інформацію до відома, в нашому рішенні зразу зафіксувати, що після закінчення карантину на одному з перших засідань в звичайному режимі обов'язково за участю міністра юстиції розглянути окреме засідання по діяльності Міністерства юстиції, і тоді пройтись по всіх питаннях і виходити на рішення, чи вважаємо ми

діяльність Міністерства юстиції задовільною або незадовільною. Є така пропозиція.

Колеги, яке ще буде бачення? Ваші пропозиції. Якщо пропозицій немає, то буду ставити на голосування таку пропозицію.

ТАРАСЕНКО Т.П. Є пропозиція залучити до цього, до роботи наступного засідання комітету, яке буде по пенітенціарній службі, також представників інших наших комітетів: профільного Комітету по правоохоронній діяльності і правової політики, - оскільки, наскільки мені відомо, Міністерством юстиції розроблена ціла програма реформи пенітенціарної служби, і тому потрібно буде обговорити навіть напрямки реформування пенітенціарної служби, як вони вплинуть на захист прав людей в пенітенціарних установах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приймається пропозиція. Я думаю, що так само в рішенні ми зазначимо, що на окреме засідання по діяльності Міністерства юстиції долучити представників інших комітетів Верховної Ради України, перелік їх ми визначимо додатково. Я думаю, що в цьому засіданні і без нашого рішення обов'язково прийме участь Уповноважена Верховної Ради України, тим більше, що вона як ніхто розбирається і знає ситуацію зсередини.....

Приймається пропозиція, колеги? Можемо виходити на рішення? Якщо пропозицій більше немає, ставлю на голосування зазначену пропозицію. Прошу проголосувати її підтримати.

Народний депутат Горбенко Руслан. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ГОРБЕНКО Р.О. Пропозицію підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Джемілев Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Пропозицію підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Касай Константин.

КАСАЙ К.І. Пропозицію підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Копиленко Олександр.

КОПИЛЕНКО О.Л. Повністю «за» і особисто підтримую... точніше, особливо підтримую ваше ставлення до позиції Міністерства юстиції. Все правильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Кузнецов Олексій.

КУЗНЕЦОВ О.О. Кузнецов підтримує.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я голосую - за.

Сергій Мандзій.

МАНДЗІЙ С.В. Я голосую - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віктор Медведчук.

МЕДВЕДЧУК В.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Тарасенко.

ТАРАСЕНКО Т.П. Голосую - за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ткаченко Максим.

ТКАЧЕНКО М.М. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рустем Умеров.

УМЄРОВ Р.Е. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чийгоз Ахтем.

ЧИЙГОЗ А.З. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яковлєва Неллі.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Рішення прийнято одногосно.

Переходимо до другого питання: про затвердження результатів поточного моніторингу проекту "Місцеве спостереження за політичними процесами в Україні". Виконавець – Всеукраїнська громадська організація «Громадянська мережа «ОПОРА».

Колеги, ми це рішення неодноразово виносили на наше засідання. За пропозицією педставників фракції "Слуга народу" була організована окрема зустріч з народними депутатами. Тому, якщо ще залишилися якісь запитання, будь ласка, у нас присутня керівник цієї громадської організації Ольга Айвазовська, вона з нами на зв'язку. У кожного з вас є можливість задати запитання. Можу сказати, що термін, по якому ми повинні були затвердити цей звіт, наскільки я знаю, минув ще в лютому, тому більше часу відтермінувати ми не могли і на цьому засіданні винесли це питання.

Якщо залишилися запитання, будь ласка, задавайте. Ольга, я думаю, що з задоволенням на все відповідь. Будь ласка, народні депутати, в кого є запитання до Ольги Айвазовської?

ТКАЧЕНКО М.М. Дмитро Валерійович, якщо можна, я.

Ще раз добрий день усім! Ольга, ми як монобільшість у владі, у парламенті сьогодні та більшість у нашому комітеті дуже просимо вас особисто та ваших підлеглих співробітників, колег із вашої організації "ОПОРА" все ж таки залишатися не тільки на роботі, а і по життю, якщо вони працюють у вашій організації, залишатися такими, аполітичними та нейтральними до усіх політичних сил, бо після деяких слів і висловлювань ваших підлеглих дуже тяжко нам сьогодні голосувати за ваш отчет.

Я підтримаю сьогодні, тому що, дійсно, це питання потрібно закрити. Ми розуміємо, що у вас є іноземні партнери, перед якими ви також звітуєте, і ми не хочемо, щоб Україна в цілому виглядала в їх очах якоюсь несерйозною країною.

Тому ми підтримаємо, я особисто підтримаю. Закликаю своїх колег із нашої фракції, із фракції "Слуга народу", також підтримати ваш звіт, закрити це питання сьогодні, але, будь ласка, дуже просимо вас залишатися дійсно нейтральними до усіх політичних сил, а не висловлювати публічно якісь зауваження або прихильність до якоїсь політичної сили.

Дякую.

АЙВАЗОВСЬКА О.П. Можу я відреагувати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Конечно.

АЙВАЗОВСЬКА О.П. Доброго дня, шановні депутати, присутні тут також на засіданні запрошені сторони! Дуже дякую за ваше зауваження. Я не

дуже розумію його предмет, але, якщо ви мені повідомите в особисті повідомлення, то, звичайно, розберемося з цією ситуацією.

Хоча, як на мене, щодо піврічного звіту навряд чи в якоїсь політичної партії можуть бути зауваження щодо політичної заангажованості, тому що 2019 рік, коли було 2 виборчих цикли, "ОПОРА" проводила спостереження за 3 виборчими днями, і також працювали понад 500 довготермінових спостерігачів і 5 тисяч короткотермінових спостерігачів, організували просвітницьку кампанію, а з вересня по грудень активно була залучена до напрацювань змін до Виборчого кодексу до другого повторного читання в зв'язку з вето Президента. Переважна більшість питань вето стосувалася саме прав людини, а зараз ми працюємо над знову ж таки доопрацюванням кодексу в частині четвертої книги і готуємо місцеві вибори.

Тому, якщо мав місце якийсь конкретний інцидент, я за нього перепрошую, але мені б хотілося знати більше деталей, щоб розуміти, чи дійсно це є політично заангажована позиція, чи це є просто оцінка подій, яка має місце, і моніторингові організації змушені давати таку оцінку. Інколи вона може комусь не подобатися, але під час виборів переважно саме до таких організацій, як наша, в першу чергу звертаються кандидати і партії, права яких порушено, для належного реагування.

Тому, знову ж таки, дякую за зауваження, обов'язково розберемося, хоча мені важливо знати предмет цього зауваження. Якщо можна, повідомте мені додатково.

ТКАЧЕНКО М.М. Повідомлю особисто вам. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка.

МЕДВЕДЧУК В.В. В мене запитання є ще.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

МЕДВЕДЧУК В.В. Шановна пані Айвазовська, скажіть, будь ласка, чому наш комітет повинен затверджувати ваш звіт і як це визначено на нормативному рівні, чим це підтверджується, що це предмет розгляду і затвердження вашого звіту нашим комітетом?

І друге питання. Хто ще затверджує ваш звіт, діяльності вашої організації?

АЙВАЗОВСЬКА О.П. Перепрошую, мова йде про конкретний звіт щодо конкретного проекту, тому що звіти в цілому організацій затверджуються офіційними сторонами, а мова йде і про податкову, мова йде про трудову інспекцію і таке інше. Якщо говорити про конкретний звіт, який фінансується за підтримки Агенції з міжнародного розвитку США, то очевидно, що звіти також надаються грантодавцю офіційно, тому що вони надають ці гроші, і також відбувається міжнародний фінансовий аудит щорічно. В цьому році в червні буде відбуватися за 2019 рік, за повний рік, який вже зараз нам відомо, хто буде проводити - це аудиторська компанія KPMG, яка належить до "Великої четвірки".

Чому саме ваш комітет? Тому що в 2017 році було підписано меморандум з Комітетом з питань прав людини, і так як новообрана Верховна Рада почала працювати посеред піврічного терміну звітування, а саме з липня по грудень, відбувається звіт за цей період, Верховна Рада приступила до виконання своїх повноважень наприкінці серпня, відповідно ми звітуємо вам, тому що, на нашу думку і на думку народних депутатів попереднього скликання, виборчі права – це права людини, як передбачено Загальною декларацією прав людини. Якщо ваш комітет не буде вбачати за необхідне співпрацювати в наступному півріччі, хоча я сподіваюся на інше, то ми, звичайно, маємо можливість знайти іншого бенефіціара, який буде зацікавлений в питанні напрацювання належного законодавства про

підготовку до місцевих виборів і відслідковування вже конкретних процедур в кожному регіоні України, дотримання виборчих прав, як пасивного, так і активного.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, чи є у когось ще запитання?

Якщо запитань немає, переходимо до процедури голосування. Колеги, я думаю, що ми достатньо багато отримали інформації. І наше рішення пропоную поставити на голосування та підтримати пропозицію затвердити результати поточного моніторингу проекту "Місцеве спостереження за політичними процесами в Україні" та направити відповідні матеріали до Секретаріату Кабінету Міністрів України. Прошу голосувати.

Горбенко Руслан.

ГОРБЕНКО Р.О. Утримуюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Джемільєв Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Касай Костянтин.

КАСАЙ К.І. Утримуюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Копиленко Олександр.

КОПИЛЕНКО О.Л. Я утримуюсь, і я думаю, що є десятки організацій, в тому числі дуже професійних, фахових, юридичного профілю, які активно працюють на ниві виборчого і іншого законодавства. І те, що нас, я би сказав, шантажують, тим, що знайдуть інших, я думаю, що це не проблема.

Я утримуюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Олексій Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. Кузнєцов. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я голосую – за.

Сергій Мандзій.

МАНДЗІЙ С.В. Я підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віктор Медведчук.

МЕДВЕДЧУК В.В. Утримуюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Тарасенко.

ТАРАСЕНКО Т.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ткаченко Максим.

ТКАЧЕНКО М.М. Я голосую – за. Но, пані Ольго, дійсно, не треба нас шантажувати і сьогодні ми... Я скажу так, ми після тієї інформації, яку ми дізналися про ваших колег і про їх висловлювання, то я ще раз зауважу, що голосувати "за" дуже не хотілося. Але я підтримаю і голову комітету, і підтримаю більшість нашої фракції. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Рустем Умеров.

УМСРОВ Р.Е. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чийгоз Ахтем.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яковлєва Неллі.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Я підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Результати голосування: 9 – за, 4 народних депутати – утримались.
Рішення прийнято. Дякую, колеги.

Так, ми максимально швидко підготуємо папери, підпишемо, щоб відправити до Секретаріату Кабінету Міністрів.

Дякую, пані Ольга, що прийняли участь. І я думаю, що ми не будемо зараз витратити час, ми вже так достатньо затягнули. Я думаю, що окремо ви зв'яжетесь з народним депутатом Максимом Ткаченком по тій ситуації, яка є. Я думаю, що ви її вирішите, і все ж таки сподіваюся, що саме наш комітет буде профільний, з яким буде працювати ця громадська організація. Дякую, народні депутати.

Переходимо до наступного запитання. Питання номер 3: про представлення щорічної доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини за 2019 рік про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Хочу вам нагадати, що спочатку ми проголосували і надали можливість в рамках 10 хвилин зробити доповідь Людмилі Леонтіївні. Будь ласка.

ДЕНІСОВА Л.Л. Доброго дня ще раз, шановні народні депутати, шановний пане голово. Безумовно, ми готувались до зустрічі з вами вже не в

такому режимі, карантинних умовах, і підготували вам таку коротеньку "розкладушку" для того, щоб відправити вам, зручніше користуватися нашою щорічною доповіддю. Але, безумовно, ми вам передамо її вже в інших умовах і ви зможете як підручником користуватися для своєї подальшої діяльності. Дякую дуже.

Дозвольте представити вам щорічну доповідь за 2019 рік про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні. В нашій доповіді наведено випадки порушення прав і свобод, заходи Уповноваженого для відновлення порушених прав і свобод, результати перевірок і моніторингових візитів, недоліки в законодавстві та рекомендації органам державної влади, місцевого самоврядування та іншим суб'єктам щодо усунення порушень або недопущення їх в майбутньому.

В 2019 році до офісу звернулося 47 тисяч 393 особи, з них: письмовими повідомленнями про порушення прав – 70 відсотків (це 33 тисячі 838 осіб) та за роз'ясненнями - понад 13,5 тисяч осіб. Це практично звернень більше в два рази, ніж було в 2018 році. Найбільш критичними викликами у додержанні та захисті прав, свобод людини, громадянина в 2019 році можна відмітити – це право на життя.

На жаль, збройний конфлікт на сході України триває. Ми знаємо, що загинуло вже більше ніж 3,7 тисячі військових, 3 тисячі цивільних та поранено понад 7 тисяч осіб, і в 2019 році це продовжувалося. Загинуло понад 100 військових, 27 цивільних, в тому числі 1 дитина, та поранено 140 осіб, з них 20 дітей.

Було зафіксовано 200 випадків фізичної агресії проти журналістів. В результаті нападу в червні 2019 року помер черкаський журналіст Вадим Комаров. Досудове розслідування триває практично рік, однак винних досі не притягнуто до відповідальності. Також до цього часу не завершено розслідування нападів 2016-2018 років на громадських активістів, зокрема на Катерину Гандзюк та Павла Шеремета.

Ризиками для життя ставали катування, жорстоке поводження та недотримання правил протипожежної безпеки в місцях несвободи. Зокрема в грудні 2019 року в Старобільському психоневрологічному інтернаті внаслідок пожежі загинуло 4 підопічних. Про всі ці порушення та наші заходи реагування зазначено в декількох розділах доповіді.

Права осіб, які постраждали від тимчасової окупації та збройного конфлікту. Не зменшується кількість внутрішньо переміщених осіб, їх досі понад 1 мільйон 400 тисяч, внутрішньо переміщених осіб. Порушуються права на отримання пенсійних виплат ВПО і цивільного населення, яке залишилося проживати на ТОТ. Зокрема не виконуються судові рішення, і досі Пенсійний фонд не забезпечив повернення громадянам по рішенням судів понад 9 мільярдів гривень. Органи соціального захисту без обґрунтованих підстав позбавляють статусу внутрішньо переміщеної особи.

Для наших громадян, які проживають на ТОТ в Криму, ускладнена процедура встановлення фактів народження або смерті. Документи можна подати лише до визначеного переліку судів і лише протягом 1 року від народження дитини.

Церковні споруди на Кримському півострові захоплюються окупаційною владою. Релігійні об'єднання звинувачуються в екстремізмі та шпигунстві. Досі не виконано рішення Ради Європи 2017 року стосовно скасування заборони Меджлісу кримськотатарського народу як екстремістської організації.

Відсутня державна компенсація за пошкоджене та зруйноване житло внаслідок збройного конфлікту. Вкрай низьким є обсяг субвенцій для придбання тимчасового житла для внутрішньо переміщених осіб – всього .... мільйони на 360 сімей.

Відсутня єдина державна система обліку загиблих та поранених цивільних осіб. Не запрацювала Комісія з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, не створено єдиний реєстр таких осіб. До цього часу не врегульовано питання соціального захисту цивільних жертв збройного

конфлікту. Особи, які зазнали поранень, не можуть оформити групу інвалідності. Понад 3 тисячі звільнених з полону в період з 2014-го по грудень 2017 року – відсутній правовий статус та соціальний захист.

Від родичів, адвокатів незаконно утримуваних осіб на ТОТ Луганської та Донецької областей надійшли звернення відносно 84 осіб, з них 12 було повернуто за останні півроку. На переведення для подальшого відбуття покарання очікують 953 особи, які на момент збройної агресії перебували в місцях несвободи. Да, ми повернули понад 300 людей, 148 вже на свободі, але це замало, і потрібно проводити такі і подальші перемовини. В місцях несвободи Російської Федерації в тимчасово окупованому Криму перебувають 115 політв'язнів, з них 86 кримських татар.

За видами порушень прав найбільша кількість звернень стосувалася громадянських прав - це 63 відсотки. Вона зросла на 5 відсотків проти 2018 року. Зростання саме цього показника пояснюється очікуванням суспільства від новообраних органів влади рішучих кроків щодо реалізації прав і свобод людини і громадянина.

Найбільше порушень - майже 11 тисяч, - щодо права на інформацію та звернення. Ми можемо констатувати, що державні та місцеві органи або мало обізнані про необхідність оприлюднювати та надавати таку інформацію щодо розпорядження державними коштами або майном, чи своєчасно відповідати на звернення громадян та проводити особисті прийоми, або ж ігнорують такі права громадян, проявляючи зневагу до своїх виборців.

Наступним найбільшим порушенням - 6,4 тисячі громадян звернулось у зверненнях, - є право на правосуддя. Порушено право на розумні строки як досудового, так і судового розгляду справ, в першу чергу через велику завантаженість або відсутність судів у місцевих органах. Взагалі відсутні судді, 100 процентів вакантні посади в 6 районних судах. Я можу їх перелічити, але не буду витрачати ваш час на це. В 135 загальних місцевих судах вакансій понад 50-70 відсотків, в 249 загальних місцевих судах до 50 відсотків – це вакантні посади. Не забезпечується право на своєчасне і повне

виконання судового рішення, в тому числі і ЄСПЛ. Відсутні процедури виконання, неефективна діяльність виконавчих служб, низький обсяг державних коштів на виконання судових рішень: в цьому році передбачено 600 мільйонів, потрібно 4,5 мільярди гривень.

Системними залишаються і порушення щодо невнесення відомостей про кримінальне правопорушення в ЄРДР, бездіяльність слідчого або прокурора, незабезпечення доступу до захисника, в тому числі до центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги для затриманих осіб.

Поза увагою не перебували і порушення соціальних та економічних прав. Загалом це звернення понад 8 тисяч громадян. Це перш за все треба сказати про зростання боргів з заробітної плати. Це понад 3 мільярди гривень. Комісія, яка створена в уряді, не працює, і треба звернути на це увагу. Недостатнє фінансування програм соціального захисту пільгових категорій – це житлові субсидії, виплати чорнобильцям, порушення прав на своєчасне призначення пенсій та їх низький розмір, незабезпечення права на медичну допомогу через неукомплектованість кадрову, особливо в сільській місцевості, відсутність фінансів у бюджетах. Порушення прав громадян на житло, неякісні комунальні послуги, припинення транспортного сполучення, незабезпечення якісною питною водою.

Захист персональних даних. Отримано 1 тисячу повідомлень про порушення права на приватність. Звернення надходили від осіб, обробка даних яких здійснюється незаконно, і від самих суб'єктів, які створюють ці реєстри таких даних. Неправомірне поширення персональних даних фізичних осіб, які містяться в реєстрах, без належних правових підстав, збирання персональних даних, зокрема медичними установами та органами освіти, незаконна транскордонна передача персональних даних.

Національне законодавство в сфері персональних даних потребує вдосконалення та приведення згідно до Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС), який діє з 18 травня 2018 року. Нами спільно з урядом напрацьовано нову редакцію Закону України "Про захист

персональних даних", який схвалено попередньо Радою Європи та нами передано до комітету вашого для подальшого внесення до парламенту.

Ще не можу не зупинитися на толерантності. Нашому суспільству потрібна масштабна просвітницька робота щодо підвищення правової обізнаності про права людини і громадянина на повагу один до одного. І тут доречно зауваження і комітету, голови комітету, щодо ліквідації такого департаменту в Міністерстві юстиції.

І ще трошки статистики, щоб вас уже не перегружати даними. За результатами розгляду цих звернень були зроблені заходи реагування: 14 тисяч запитів та звернень до органів державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, 67 подань до органів влади, в тому числі 2 подання до Конституційного Суду. Була зроблена вперше така кількість – 2 тисячі 306 моніторингових візитів, в тому році ми зробили 1 тисячу, і вдвічі підвищили кількість візитів в рамках реалізації національного превентивного механізму, їх було 711, в тому числі дякуючи підтримці і комітету, і тієї робочої групи, яка створена по реалізації національного превентивного механізму.

І я взяла до уваги те зауваження, яке було висловлено паном Касаєм, щоб приєднатися до наших візитів. Ми просто, чесно кажучи, захищаємо вас від розповсюдження цієї коронавірусної інфекції відносно вас. Але ми готові вас захистити, у нас всі засоби індивідуального захисту є, і ми готові разом з вами вийти не тільки до пенітенціарних установ, тому що сьогодні розповсюдження головне відбувається в геріатричних інтернатах, психоневрологічних інтернатах, психіатричних лікарнях, в дитячих закладах. І ви знаєте, що у нас є випадки уже захворювання дітей, в тому числі які знаходяться в таких установах.

Нами виписано 299 протоколів, і я тут хочу дуже звернутися до вас з проханням, щоб внести зміни до законодавства, тому що на сьогоднішній день такий низький процент виписки таких протоколів про вчинення адміністративних порушень закладений, на жаль, в законодавстві, що тільки

24 години надається на те, щоб виписати цей протокол з моменту встановлення правопорушника. А ви знаєте, що поки у нас дійде звернення громадянина, поки ми встановимо, ми не встигаємо це зробити. Але все ж таки ми виписуємо. І з 299-ти були накладені 74 штрафи. Тобто ми все ж таки встигли в ці терміни, і як би суди не тягнули ці терміни по розгляду, вони все ж таки 74 людини оштрафували і вже такі штрафи поступили до бюджету.

В цілому за результатами розгляду звернень поновлено право у 96 відсотках. 3 відсотки – перебуває на контролі, а 1 відсоток - це 212 - направлено до належних органів, які повинні це зробити.

І ще хотіла, підсумовуючи, вам сказати про те, що національний превентивний механізм, в цьому ми отримали звіт по проекту Ради Європи, і отримали дуже таку позитивну практику щодо... для наслідування іншими країнами. І зараз президент Європейського комітету з запобігання катувань визначив, що тільки 3 країни працює в рамках національного превентивного механізму, і який досвід треба поширити – це Італія, Франція і Україна. Тому я вас вітаю з тим, що ви теж працюєте в рамках реалізації національного превентивного механізму і допомагаєте нам працювати.

Я думаю, що я готова відповісти на ваші питання, якщо такі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, чи є в когось запитання до Людмили Леонтіївни?

ТАРАСЕНКО Т.П. Так, є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Тарасенко.

ТАРАСЕНКО Т.П. По-перше, дійсно, хотілось сказати, що національний превентивний механізм на досить високому рівні працює. Ми

переконались під час візиту в Полтавську область. Проте щодо питань. В мене буде декілька питань.

По-перше, щодо правосуддя та відсутності суддів. Хотів почути від вас позицію, які пропозиції ви надали Раді суддів, Вищій раді правосуддя щодо вирішення цієї проблеми, яка дійсно є нагальною, враховуючи недофінансування судової системи наразі в 2020 році.

ДЕНІСОВА Л.Л. Безумовно, дуже цікава ваша думка з цього питання і що ви акцентуєте питання на здійсненні правосуддя, тому що сьогодні, на жаль, черга, щоб розглянули питання, наприклад, вирішення судьбы дітей, дуже величезна, тому що в закладах дитини, в приютах знаходяться діти різного віку і їм не можуть знайти ні опікуна, ні вирішити їх судьбу.

Ми, безумовно, надали в нашій доповіді, в наших рекомендаціях, щоб все ж таки Вища рада правосуддя і Вища кваліфікаційна комісія суддів України вжили всіх заходів для прискорення комплектування вакантних посад суддів в судах. У нас є такі рекомендації, і ми, безумовно, з ними працюємо в цьому напрямку, щоб все ж таки вони прискорили комплектацію.

ТАРАСЕНКО Т.П. Дякую.

Також хотів спитати щодо захисту персональних даних. Чи не здається вам, що 1 тисяча звернень до Уповноваженого з прав людини – це невелика дуже кількість на 42-мільйонну країну?

І інше також питання, про те, що ви сказали, що разом з Кабінетом Міністрів офісом Уповноваженого з прав людини розроблений законопроект, який схвалений Радою Європи. Проте, наскільки мені відомо - я являюся членом робочої групи з реформи з захисту персональних даних, - Рада Європи не схвалила даний законопроект. Ми були в Страсбурзі разом з вашими представниками. На даний час цей законопроект переписується робочою групою.

Тому хотів почути позицію з вашого... вашу позицію щодо звернень і щодо необхідності підвищити рівень обізнаності громадян України про необхідний захист персональних даних і їх прав щодо захисту персональних даних, і щодо саме законопроекту, що ви повідомили трохи недостовірну інформацію.

ДЕНІСОВА Л.Л. Дякую.

У нас трошки різна з вами інформація, тому що я отримала, дійсно, від Ради Європи і свого представника, який був присутній в тому числі і в Страсбурзі, що, дійсно, Рада Європи погоджує такий підхід, який напрацьований був робочою групою, яка була створена разом з представниками уряду і з представниками Уповноваженого, і з правозахисними організаціями, які опікуються саме цими питаннями. Тому якщо некоректно, то я ще раз перепитаю у керівника проекту Ради Європи, який знаходиться тут в Україні, в місті Києві.

Що стосується звернень. Я вас підтримую, пане Тарасе, в тому питанні, що потрібно підвищувати обізнаність наших громадян, тому що це і є... 1 тисяча звернень - це ні про що. Вони просто не знають, що їх даними користуються. От, наприклад, як ми перевіряли всю медичну систему і центри охорони здоров'я на доступність і на розповсюдження цих персональних даних, і можемо надати вам ці звіти і наші приписи, які ми робили для того, щоб вони усунули такі порушення. І тому, безумовно, частина цих звернень, вона була не про порушення, вона була про те, щоб надати нам роз'яснення.

Ми мали в 2019 році таку велику практику щодо обізнаності, підвищення обізнаності громадян права на інформацію та на звернення. І треба сказати, що ми провели 107 просвітницьких заходів. Це нам дало можливість зменшити кількість звернень через підвищення обізнаності на 30 відсотків. Я думаю, що якраз тут буде навпаки. Ми будемо розповсюджувати саме з вами інформацію, будемо проводити, і зараз ми якраз домовляємося

про те, щоб, як тільки ми з карантину вийдемо, в нас було таке в планах, але зараз неможливо це провести, і ми будемо проводити ті заходи і звернень буде більше до наших представників на місцях і безпосередньо до офісу, тому що через підвищення обізнаності це.... І я тільки згодна з вами про те, що потрібно нам налагодити цю роботу.

ТАРАСЕНКО Т.П. Дякую.

Ще питання. У доповіді ви наголошуєте на тому, що слід пришвидшити внесення змін до Кримінального кодексу України задля протидії злочинам ненависті за ознаками сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності. Про те які саме зміни треба внести, ви цю позицію... можете нас ознайомити як комітет?

ДЕНІСОВА Л.Л. Безумовно. Ми напрацювали такі законодавчі ініціативи і передамо вам, щоб зараз не завантажувати. У мене під руками їх немає, але ми напрацювали їх. Якщо ви погодитеся як народний депутат бути суб'єктом внесення, ми будемо тільки підтримувати це.

ТАРАСЕНКО Т.П. На даний час в Верховну Раду вже внесено 4 законопроекти: один основний і альтернативні (це 3316). Можете звернути увагу працівників апарату, щоб вони ознайомилися з текстом і Уповноважений з прав людини висловив свою позицію щодо підтримки одного з них.

ДЕНІСОВА Л.Л. Так, а ми вже провели... свої рекомендації надали, позицію, що ми підтримуємо даний законопроект 3316, і надали свою позицію.

ТАРАСЕНКО Т.П. Зрозуміло. Дякую за відповідь.

Також хотів би спитати, важливе дуже обговорення, яке буде стосуватися безпосередньо і нашого комітету, і позицію Уповноваженого з прав людини щодо ратифікації Стамбульської конвенції та Римського статуту.

ДЕНІСОВА Л.Л. Ми виступаємо за ратифікацію, безумовно, Стамбульської конвенції і Римського статуту, і це відмітили як безпосередню рекомендацію і законодавчому органу, і Кабінету Міністрів України. От у нас є тут написано, що розробити та подати законопроект по ратифікації Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок, домашньому насильству і боротьбу з цими явищами. Це у нас от на 218 сторінці це написано.

ТАРАСЕНКО Т.П. Дякую.

Також питання до розділу V. Він стосується дотримання прав і свобод осіб, які постраждали від тимчасової окупації та збройного конфлікту, проте він не містить інформації про ситуацію з правами людей, які проживають на окупованих територіях Донбасу, і в звіті є тільки Крим. Чому ви вирішили не приділяти достатньої уваги ситуації з правами людини на тимчасово окупованих територіях?

ДЕНІСОВА Л.Л. Безумовно, ми... як же, всі ці розділи містять інформацію і про тимчасово окуповані території Донецької та Луганської областей, і я зараз в своїй доповіді вам звертала увагу, що це безпосередньо житло, це безпосередньо те, що поранені, вони не можуть і там отримати, ці люди, які перебувають на території тимчасово окупованій, в тому числі в "сірій зоні", у нас це все відмічено в розділі V безпосередньо в нашій доповіді. І є... сторінка 108, тут є рекомендації луганській та донецькій обласним військово-цивільним..... забезпечити реєстрацію повідомлень про

зниклих безвісти, потім про реституцію на житло. Тобто в нас тут все висловлено, 108 сторінка, 109-а.

ТАРАСЕНКО Т.П. Добре. Дякую за відповідь.

В мене ще декілька питань буде, два питання. Щодо КПВВ ви даєте рекомендації про... визначити статус та балансоутримувача КПВВ та забезпечення постійного чергування бригад медцентрів екстреної медичної допомоги. При цьому немає жодної згадки про необхідність скасувати дозвільну систему, яка діє для перетину КПВВ на сході і є причиною численних скарг. На даний час проводили ви перемовини з правоохоронними органами, з військовими, з СБУ щодо даної ситуації і її вирішення?

ДЕНІСОВА Л.Л. Так, безумовно. Дякую, що нагадали це питання. Це дуже важливо. Питання зараз, мій представник пан Чуйко знаходиться саме в ООС, і я звернулась до командувача Об'єднаних сил для того, щоб вирішити питання відносно 2 тисяч звернень, які надійшли до мене від цих людей, які не можуть перетнути лінію зіткнення або на тимчасово окуповану територію, або повернутися додому, які ще виїхали, наприклад, 16 березня.

Тому зараз ми цим питанням опікуємося, займаємося. Ми на зв'язку з цими громадянами, які до нас звернулися, у нас це все в табличному вигляді є, ми можемо з вами поділитися, якщо це буде таке бажання, і надати всю інформацію відносно кожного. Зараз спілкуються безпосередньо ці військові, які опікуються питаннями безпосередньо на території, яка контролюється урядом і яка не контролюється, для того, щоб вирішити питання перетину лінії зіткнення цими громадянами.

ТАРАСЕНКО Т.П. А чому у вашій доповіді немає цієї рекомендації? Ви це озвучили усно, а у доповіді, хоча це дуже важливо, воно це вже тягнеться вже дуже давно, з дві тисячі...

ДЕНІСОВА Л.Л. Ні, так, розумієте, зараз... це ж питання тільки виникло в умовах карантину. Ви про які дозволи маєте на увазі? Ті, які громадяни мають місце реєстрації, наприклад, Харківської області і отримують такі дозволи безпосередньо від Служби безпеки, щоб перетнути на тимчасово окуповану територію, або відносно яких громадян?

ТАРАСЕНКО Т.П. Це дозволи СБУ.

ДЕНІСОВА Л.Л. Так, я і говорю, дозволи СБУ, які надаються тим громадянам, які місце реєстрації не мають на території Донецької або Луганської областей. Вони мають, наприклад, місце реєстрації – Харківську область, і для цього їм потрібно, тому що вони просто не мешканці Донецької, Луганської областей, вони їм надають такі дозволи. Але ми розглянемо, дякую вам, безпосередньо проведемо розмову з керівником СБУ.

ТАРАСЕНКО Т.П. І також питання щодо проблеми транспортного сполучення з КПВВ. Порушуються права громадян на нормальне транспортне сполучення, на переміщення до КПВВ. Чи вирішуєте ви ці питання, намагаєтеся, чи даєте рекомендації? Я, на жаль, не знайшов цих рекомендацій в вашій доповіді. Це вже питання не карантину, це питання вже триває досить довгий час. Дякуючи Президенту, КПВВ запрацювало, проте транспортне сполучення зараз ще хромає.

ДЕНІСОВА Л.Л. Безумовно, я з вами згодна, що транспортне сполучення хромає. Ми безпосередньо звертаємося як до Міністерства інфраструктури, як до цивільних адміністрацій, в яких вони знаходяться, щодо вирішення цього питання. Але там, ви ж пам'ятаєте, коли ми були на цих КПВВ, в тому числі, наприклад, взяти не тільки Донецьку і Луганську область, а в тому числі Крим, там теж саме така ж проблема, є вирішення все-таки місцевими адміністраціями цього питання. Я ще раз зосереджу увагу

для того, щоб вони звернули... вирішили все ж таки, допомогли громадянам пересуватися.

ТАРАСЕНКО Т.П. Все. Дякую. В мене питань немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, чи є ще у когось запитання? Запитань немає.

Хочу вас повідомити, що відповідно до пункту 17 статті 85 Конституції України та статті 18 Закону України "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини" Уповноважений Верховної Ради України з прав людини протягом I кварталу кожного року представляє Верховній Раді України щорічну доповідь про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні. Така доповідь у встановлений термін законом була подана. Ми мали можливість з цим ознайомитись. Так само згідно законодавства у нас є можливість надавати свої висновки і рекомендації і надати з числа наших колег представника від комітету, який виступить на пленарному засіданні при розгляді Верховною Радою України питання щодо щорічної доповіді.

Є наступна пропозиція. Перше: рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного Верховної Ради України на пленарний тиждень 2020 року заслуховування щорічної доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Денісової Людмили Леонтіївни про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні за 2019 рік. Визначити згідно Закону України про Регламент не менше ніж 30 хвилин можливість виступати, та після цього в рамках норм Закону України про Регламент, щоб була можливість у народних депутатів задати запитання Уповноваженому Верховної Ради з прав людини. Так само рекомендувати Верховній Раді прийняти цю доповідь за основу і в цілому. Доповідачем від комітету з даного питання на пленарному засіданні визначити голову

Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Лубінця Дмитра Валерійовича.

Я знаю, що була пропозиція від народного депутата Тараса Тарасенка взяти час, щоб у наших колег була можливість напрацювати пропозиції до даної доповіді. Чи залишається ще така пропозиція, Тарас Тарасенко?

ТАРАСЕНКО Т.П. Так, залишається. І я б все-таки, може, відкоригував технічно перший пункт даної пропозиції, що рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного третьої сесії Верховної Ради України на пленарний тиждень перший після закінчення карантину. Тому що не факт, що ми в червні закінчимо карантин. Це неможливо на даний час прогнозувати, тому, щоб у нас було все коректно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Звертаю вашу увагу, що, коли я зараз зачитував рішення, я саме через ці проблеми з коронавірусом в Україні, я не зачитував травень або червень, я зачитав наше рішення, що рекомендувати та включити в порядок денний на пленарний тиждень 2020 року. Ми не знаємо, яка буде ситуація, щоб ми не обмежували і Голову Верховної Ради, в його повноваження входить внесення пропозицій до порядку денного на засідання Верховної Ради України. Ми своїм рішенням даємо йому достатньо великий час, щоб він сам прийняв рішення, коли, в який місяць він внесе цю доповідь на розгляд Верховної Ради України.

З урахуванням пропозицій народного депутата Тараса Тарасенка тоді доповнити рішення, що надати можливість народним депутатам - членам нашого комітету в тижневий строк надати пропозиції щодо щорічної доповіді Уповноваженого Верховної Ради України. Я думаю, що ці пропозиції ми технічно затвердимо вже на наступному засіданні, а зараз як базову пропозицію пропоную за це проголосувати. Якщо інших пропозицій не буде...

Тому ставлю на голосування пропозицію, яку я зачитав, з урахуванням і на те, що звернув народний депутат Тарасенко, не обмежувати в часі травнем-червнем, а зазначити "включити та розглянути до порядку денного 2020 року заслуховування щорічної доповіді". Прошу дану пропозицію підтримати і проголосувати.

Народний депутат Горбенко Руслан.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Джемільєв Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Касай Костянтин.

КАСАЙ К.І. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Копиленко Олександр.

КОПИЛЕНКО О.Л. Я підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кузнецов Олексій.

КУЗНЄЦОВ О.О. Кузнецов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я голосую – за.

Сергій Мандзій. Сергій Володимирович... Не бачу. Десь, може, можливо, щось з зв'язком.

Народний депутат Віктор Медведчук.

МЕДВЕДЧУК В.В. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тарас Тарасенко.

ТАРАСЕНКО Т.П. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ткаченко Максим.

ТКАЧЕНКО М.М. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рустем Умеров.

УМЕРОВ Р.Е. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чийгоз Ахтем. Не бачимо, теж, напевно, проблеми зі зв'язком.

І Неллі Яковлева.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Рішення прийнято одноголосно, з урахуванням двох наших колег, які зараз не на зв'язку, або, коли вони з'являться, проголосують, або у нас і так достатньо голосів. Дуже вам дякую.

Переходимо до наступного запитання. У нас 2 законопроекти, максимально швидко ми їх пройдемо. І у нас вже вийшов на зв'язок віце-

прем'єр по реінтеграції Олексій Резніков. Чи є у нас присутній народний депутат Рубльов Володимир, який хотів доповісти законопроект 2038?

КАСАЙ К.І. Він тільки що мені телефонував, якраз запитував. Не може він доєднатися до нас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, тоді максимально швидко, наскільки це дозволяє нам регламент, переходимо до 4 питання – це законопроект 2038. Тоді доповім його я максимально швидко.

Мета законопроекту – відновлення соціальної справедливості шляхом визнання примусового переселення осіб українського походження у 1944-1951 роках з місця їх постійного проживання на території Польської Народної Республіки депортацією та здійснення відшкодування моральних та матеріальних збитків, встановлення соціальних пільг для людей, що постраждали внаслідок депортації.

Хочу зазначити, що подібні законопроекти вносились практично в усіх попередніх скликаннях, але жодного разу не були проголосовані. Ми розуміємо, що для людей, які пережили ці події, а примусові переселення відбувалися із застосуванням терору, репресій, повної заборони повернення на рідні землі, вилученням майна, безальтернативним закріпленням за новими місцями поселення, обмеженнями політичних, соціальних, економічних і культурних прав, є принципово важливо, щоб ці події отримали належну політичну і правову оцінку як депортація за етнічною ознакою, а їх самих було визнано депортованими.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловлює низку зауважень та пропозицій до цього законопроекту. Зазначений законопроект ми надсилали на висновок Кабінету Міністрів України, і у висновках міністерств, які були нам направлені, також є низка зауважень до нього.

Комітет з питань бюджету зазначає, що законопроект має вплив на показники бюджету, збільшуючи витрати державного та місцевих бюджетів. Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів підтримує зазначений законопроект та вважає, що він може бути прийнятим за основу з урахуванням наданих цим комітетом зауважень.

Попри висловлені зауваження і, дійсно, чітко розуміючи, що зараз в державі відбувається і з державним бюджетом України, і з місцевими бюджетами, все ж таки цей законопроект заслуговує на увагу і підтримку, адже він має на меті визнання факту депортації, надання соціальної підтримки постраждалим від неї.

Наш комітет може прийняти рішення щодо підтримки даного законопроекту в першому читанні, а потім будемо виходити з того, яка ситуація в країні і чи може зараз Україна взяти на себе додаткові соціальні гарантії, виплати, якісь соціальні пільги постраждалим категорії осіб.

Шановні народні депутати, які будуть думки з даного законопроекту? Хто бажає висловитись? Да, будь ласка, народний депутат Чийгоз Ахтем.

ЧИЙГОЗ А.З. Там в частині 7.1 поширюються льготы як учасників війни. Пропоную додати до основного закону в пункт 3 частини три, щоб це стосувалося всіх депортованих, які в часи війни були підтверджені цій ситуації. Тобто не окремо тільки ..... які стосуються Польщі, а інших теж: і кримських татар, і українців, які були ..... пов'язані з цими подіями.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати члени комітету, чи є ще бажаючі висловитись?

РУБЛЬОВ В.В. Шановні колеги, дозвольте?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Вячеслав, я за вас вже доповів мету законопроекту, які рішення прийняли інші комітети, висновок ГНЕУ.

Я сказав, що в цілому сама мета і ідея законопроекту заслуговує на підтримку, єдине застереження, яке я проговорив, що з врахуванням того, що зараз відбувається зараз в державі, за висновком Комітету з питань бюджету, це несе додаткове навантаження на державний бюджет, на місцеві бюджети. Але з врахуванням навіть цього буду ставити на голосування, якщо не буде заперечень від моїх колег - членів нашого комітет рішення щодо підтримки даного законопроекту в першому читанні. А далі будемо виходити до другого питання, дійсно, з зазначенням, пропозиція з зазначенням, що сказав Ахтем Чийгоз, щоб це стосувалось всіх громадян України, які проживали на той час, які потерпали від будь-якої депортації за ознаками етнічної приналежності. А до другого читання будемо дивитись, що відбувається в нашій державі, і виходити з того, чи можемо ми дозволити додаткове навантаження на державний бюджет України. І, саме головне, почути від Міністерства фінансів приблизно, або Міністерства соціальної політики, приблизно про які масштаби фінансування може йтись.

Тому, шановні колеги, якщо немає інших пропозицій, то ставлю на голосування рішення комітету: рекомендувати Верховній Раді України прийняти даний законопроект в першому читанні - про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визнання депортованими громадян України, які в 1944-1951 роках були примусово переселені з території Польської Народної Республіки (реєстраційний номер 2038), за основу, так само з врахуванням пропозицій, які вніс народний депутат Ахтем Чийгоз, щоб це стосувалось не тільки громадян, які проживали на території Польської Народної Республіки.

Така пропозиція. Можу ставити на голосування, народні депутати? Якщо пропозицій інших немає, ставлю на голосування дану пропозицію. Прошу підтримати.

Горбенко Руслан.

ГОРБЕНКО Р.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Джемільєв Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримуєте?

ДЖЕМІЛЄВ М. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин.

КАСАЙ К.І. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Копиленко Олександр.

КОПИЛЕНКО О.Л. Підтримую. Підтримую в першому читанні, а далі буде видно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кузнецов Олексій.

КУЗНЄЦОВ О.О. Кузнецов – підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я голосую – за.

Сергій Мандзій. Немає зв'язку.

Віктор Медведчук.

МЕДВЕДЧУК В.В. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тарас Тарасенко.

ТАРАСЕНКО Т.П. Підтримую за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максим Ткаченко.

ТКАЧЕНКО М.М. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Рустем Умеров.

УМЕРОВ Р.Е. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чийгоз Ахтем.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яковлева Неллі.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги...

РУБЛЬОВ В.В. Дякую вам, шановні колеги, за підтримку і розуміння.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 11 колег проголосували "за". Один – утримався.
Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання: проект Закону про амністію засуджених (реєстраційний номер 3397), внесений Кабінетом Міністрів України.

Шановні народні депутати - члени нашого комітету, я доповім даний законопроект. Я не буду багато витратити часу на цей законопроект, можу сказати, що подібні законопроекти були прийняті в багатьох країнах. Приведу приклад: по подібним законопроектам з місць по процедурі амністії було звільнено у Франції 6 тисяч осіб, у Великобританії - 3,5, в Ірані - близько 70 тисяч.

Якщо буде прийнятий цей законопроект, під його дію підпаде близько 3 тисяч осіб в Україні. Вважаю, що це є достатньо невелика кількість. Водночас хочу зосередитись і сказати, що дія амністії насамперед поширюватиметься на найбільш незахищені та соціально вразливі категорії засуджених: на неповнолітніх та жінок, а також чоловіків, які мають дітей віком до 16 років або дітей з інвалідністю, осіб з інвалідністю I, II та III груп, хворих на туберкульоз, онкологічні захворювання, осіб, що досягли пенсійного віку, учасники бойових дій, осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України.

Вважаю, що зазначений законопроект може бути підтриманий. У нас є низка правозахисних громадських організацій, яка підтримує даний законопроект. Наприклад, Харківська правозахисна група, Українська Гельсінська спілка з прав людини, Українським інститутом з прав людини, які надали в комітет свої висновки щодо законопроекту.

Тому, шановні колеги, чи є пропозиції, зауваження до даного рішення нашого комітету? Якщо немає, то пропоную звернутись до головного Комітету з питань правоохоронної діяльності з пропозицією рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про амністію засуджених

(щодо запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2) (реєстраційний номер 3397), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатом розгляду у першому читанні прийняти за основу.

Якщо інших пропозицій не буде, ставлю на голосування. Прошу проголосувати та підтримати.

Руслан Горбенко.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Джемільєв Мустафа. Не почув.

ДЖЕМІЛЄВ М. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Касай Костянтин.

КАСАЙ К.І. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Копиленко Олександр.

КОПИЛЕНКО О.Л. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кузнецов Олексій.

КУЗНЄЦОВ О.О. Кузнецов – підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я голосую – за.
Сергій Мандзій не з'явився на зв'язку.
Віктор Медведчук.

МЕДВЕДЧУК В.В. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Тарас Тарасенко.

ТАРАСЕНКО Т.П. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Максим Ткаченко.

ТКАЧЕНКО М.М. Я – за, підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Рустан Умеров.

УМЕРОВ Р.Е. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чийгоз Ахтем.

ЧИЙГОЗ А.З. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Неллі Яковлєва.

ЯКОВЛЄВА Н.І. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги, рішення прийнято одногосно.

Отже, переходимо до шостого питання: проект Постанови про Програму діяльності Кабінету Міністрів України (реєстраційний номер 3330), внесений Кабінетом Міністрів України.

До нас приєднався віце-прем'єр міністр України з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Автономної Республіки Крим Олексій Юрійович Резніков.

Дуже вам дякую. Ми бачимо, що ви зі своїми заступниками. Хочу вам повідомити, що ми з вами проговоримо не тільки шосте питання, а і питаннясьоме, яке ми внесли в порядок денний: щодо Указу Президента про затвердження складу делегації України для участі в Тристоронній контактній групі з мирного врегулювання ситуації в Донецькій та Луганській областях. Як ми знаємо, ви заступник цієї делегації.

Отже, щодо нашого шостого питання я пропоную наступне. У нас як у народних депутатів є низка зауважень, які ми зараз хотіли б висловити, а потім я надам вам можливість прокоментувати та надати можливість задати запитання у народних депутатів щодо Програми діяльності Кабінету Міністрів.

Якщо приймається, то по часу на спілкування з вами, я думаю, що ми витратимо на два питання не менше 40 хвилин, хоча ми трошки затягнули свій порядок денний, але народні депутати, яким вже потрібно кудись їхати, вони просто відключаються від нашого засідання, але у нас є кворум.

Отже, ми проаналізували... Олексій Юрійович, приймається така пропозиція?

РЕЗНІКОВ О.Ю. Абсолютно підтримую. Дякую, що запросили. Нарешті познайомимося зі складом комітету, ми щасливі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, ми проаналізували запропоновану Програму діяльності Кабінету Міністрів України. Варто відзначити, що цей документ є повністю

декларативним та не містить чітко визначених цілей, переліку заходів для їхнього досягнення та індикаторів для оцінки ефективності її виконання.

У розділі «Розвиток і зміцнення правової держави» йдеться про вирішення системних проблем у сфері захисту прав і свобод людини, але не містить навіть натяку, які це проблеми та відповідно відсутні шляхи їх вирішення.

Короткострокові пріоритети уряду не мають жодної згадки про виклики, пов'язані зі збройною агресією, окупацією та внутрішнім переміщенням, в тому числі про виклики, пов'язані із розповсюдженням пандемії на тимчасово окупованих територіях та в районах, наближених до лінії розмежування.

Довгострокові пріоритети не мають можливості визначити, яке місце в діяльності уряду буде відведене подоланню негативних наслідків збройного конфлікту, забезпечення відновлення територій, що постраждали, включаючи заходи з запобігання екологічної катастрофи на території Донецької, Луганської області та реінтеграції Автономної Республіки Крим та міста Севастополя. На жаль, в програмі немає жодної згадки про це.

Визначені програмою пріоритети та завдання уряду у сфері реінтеграції тимчасово окупованих територій та населення навіть у своїй сукупності не забезпечить досягнення цілей реінтеграції тимчасово окупованих територій України, а також населення, що на них проживає.

Крім того, жодне з перелічених завдань не містить будь-яких інструментів, за допомогою яких вони будуть реалізовані, фінансово-економічних розрахунків, а також строків їх виконання.

Це такий невеличкий аналіз. Ми розуміємо, що на написання такої суттєвої Програми діяльності Кабінету Міністрів або, можливо, не було часу, не так давно ви всі призначені, але те, що нас тішить, призначений ви як людина, як віце-прем'єр, який безпосередньо займається цими питаннями, це вже є такий позитивний сигнал і суспільству, і нам як народним

депутатам, що буде відповідна інституція, яка буде займатись цими питаннями.

Шановні народні депутати - члени комітету, є ще запитання по Програмі діяльності уряду? Чи зразу надамо можливість прокоментувати Олексію Юрійовичу?

Да, будь ласка, народний депутат Ахтем Чийгоз.

ЧИЙГОЗ А.З. Вибачте, але у мене мабуть зв'язку не буде. У мене є до пана Олексія таке запитання: чому на засіданні уряду блокується фінансування телеканалу АТР? І що треба ще додатково зробити, тому що є рішення Верховної Ради на це фінансування?

І особисто прохання до міністра пана Олексія, щоб ви більш активно цю тему озвучили від імені всього кримськотатарського народу. Тому що ми зараз вислуховуємо всі ці від наших соотечественников з Криму, всю цю проблематику і турботу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Юрійович, вам слово, будь ласка.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Дякую за можливість виступити. З дозволу головуючого, я, напевно, зразу дам відповідь пану Ахтему, а потім перейдемо до всього іншого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, будь ласка.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Пане Ахтеме, я думаю, що інформація про те, що блокується прийняття рішень, не зовсім відповідає дійсності. Насправді було тільки один раз в Програмі уряду, якщо я не помиляюсь, на минулому тижні, план включення в порядок денний цього питання, але він був знятий на

доопрацювання, тому що профільний міністр культури і відповідно міністр фінансів дали зрозуміти, що вони отримали декілька зауважень від інших міністерств, якщо не помиляюсь, Міністерства юстиції та Міністерства економіки. Це стосувалося - не було чіткої відповіді, що саме проголосовано було, яка відповідь була від парламенту, чи вказана безпосередньо компанія «Атлант» як споживач цих коштів, чи там просто сказано «телеканали, телерадіоканали, які здійснюють відповідно подачу сигналу на зону окупованої території Автономної Республіки Крим та Севастополь».

І, якщо я не помиляюсь, то сьогодні в порядку денному це питання стоїть. Я особисто підтримую, не просто підтримую, а вимагаю, що нам потрібна можливість донесення нашого голосу відповідно як на окупований Крим, так і на окуповану частково територію Донбасу, тому відповідно діяльність будь-якого каналу має бути підтримана державою.

Були зауваження, озвучені від Антимонопольного комітету, що це може бути сприйнято як державна допомога в позаконкурентний спосіб. І відповідно ті зауваження розглядалися, і Міністерство юстиції має дати відповідно свою реакцію. Сьогодні буде на засіданні уряду ця дискусія, я думаю, продовжена. Тому, якщо ці юридичні питання, всі перепони будуть зняті, то я переконаний, що буде результативне голосування уряду.

На сьогоднішній день профільним міністерством є Міністерство культури, але вже сьогодні обговорюється можливість в принципі зміни кураторства за телеканалами, які мають випромінювати свій сигнал на окуповані території тимчасово. Можливо, це перейде до нашого міністерства, тоді мені легше буде комунікувати з вами безпосередньо з цього приводу. Я завжди відкритий, готовий навіть познайомитись з керівництвом каналу, якщо вони не заперечують проти такого знайомства.

ЧИЙГОЗ А.З. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

По Програмі діяльності Кабінету Міністрів, Юрій Олексійович.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Так, по програмі, я хотів би трошки тоді розказати, як воно відбувалося, коли стало питання, що ми пишемо цю програму. У нас було 30 днів після голосування парламентом створення нового складу уряду. Наше завдання було - вчасно виконати ці приписати і подати не пізніше 30 дня, внести в парламент програму дій уряду.

Насправді, відкрию вам такі інсайти, кожне міністерство написало досить великий об'єм свого бачення, яке вважалося, що буде включене до програми дій уряду. Безпосередньо ми подали на п'яти сторінках наші пропозиції саме по діяльності Міністерства з реінтеграції тимчасово окупованих територій.

Там були основні чотири пріоритети вказані у нас, коли ми це подавали, а саме: матеріальний добробут... Тобто що ми маємо забезпечити. Це матеріальний добробут та благополуччя українців через побудову ефективної економічної системи України, це малось на увазі в цілому, що дало би змогу провести цю реінтеграцію, забезпечити.

Це обов'язково розвиток підприємницької діяльності, створення нових робочих місць, забезпечення рівних можливостей для всіх підприємств, в першу чергу з акцентом на внутрішньо переміщених осіб, якщо ми говоримо про ситуацію на сьогодні. І саме головн - це захист територіальної цілісності та суверенітету України та безпечної реінтеграції тимчасово окупованих територій України як загальний розділ. Ще раз повторюю, на п'яти сторінках.

Але під час дискусій і дебатів, які відбувались у нас в уряді, прийшли до висновку загального колегіальним, скажем так, рішенням, що, як правило, програма уряду пишеться на базі коаліційної угоди, яка створюється в парламенті. І оскільки договорказів, скажем так, таких не було, то дивились на програму відповідні партійні, передвиборчі і так далі, і прийшли до висновку, що всі попередні програми уряду так само були більш, ви

правильно сказали слово, декларативний характер. Я абсолютно приймаю цю дефініцію, тому що так, ми проаналізували всі попередні програми, попередніх каденцій урядів, вони приблизно так всі і мали такий декларативний характер, тобто основні напрями. А розкриття базових речей, деталізація цих програм відбувається потім, коли приймається детальний план вже безпосередньо виконання цієї програми. І от над планом уряду ми якраз і почали працювати. Ідея була така, що якщо парламент схвалює всі основні напрямки, стратегічні і концептуальні, ми тоді розробляємо вже план реалізації...

Але оскільки ми отримали критичні зауваження від Комітету економічного розвитку, в першу чергу, то відповідно тоді вже проговорили на уряді, що кожне з міністерств зкомунікує з профільним комітетом. Ми маємо сигнал, що ми маємо не боятися, що це не буде коротенька програма, а буде велика. І ті зауваження, які озвучив пан Дмитро тільки що, вони абсолютно співпадають з нашим баченням.

Тому я навіть сумніву не маю, що зараз, отримавши ваші рекомендації, ми їх точно інтегруємо в наші пропозиції для уряду, для включення окремим розділом, що буде стосуватись питання реінтеграції тимчасово окупованих територій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тоді... Ну, зрозуміло по загальній Програмі діяльності Кабінету Міністрів. Як ми всі знаємо, у нас профільний комітет, та і багато інших комітетів прийняли рішення відправити на доопрацювання. У нас сьогодні, я думаю, що буде така ж сама пропозиція: відправити на доопрацювання з урахуванням наших пропозицій.

Тому по конкретних питаннях є можливість якраз поспілкуватись. У мене є два запитання. Перше запитання. По положенню ви не забрали координуючу роль в питанні внутрішньо переміщених осіб від Мінсоцполітики. Якщо з'явився вже віце-прем'єр по реінтеграції, чи

плануєте ви ініціювати зміни до Закону «Про забезпечення прав та свобод внутрішньо переміщених осіб» в частині зміни ЦОВ, зміни соцполітики та Мінреінтеграції? Це перше питання.

І друге питання. Як людина, яка безпосередньо представляє донецький регіон, і мій округ частково окупований, і на моєму виборчому окрузі знаходиться найбільший КПВВ, пункт в'їзду-виїзду на окуповану територію в Донецькій, Луганській областях (це КПВВ «Новотроїцьке»), я подивився програму уряду, як ми будемо виходити з карантину. Що я побачив щодо діяльності КПВВ? По-перше, вони закриті і відкриваються на останньому, п'ятому етапі. І ви КПВВ, ви - я маю на увазі Кабмін, прирівняв КПВВ з КПВВ на Державному кордоні України, тобто відкривається в останній час.

Хочу звернути вашу увагу, що це не зовсім правильно, бо КПВВ на кордоні відділяє громадян України від громадян інших держав, а КПВВ на лінії розмежування відділяє громадян України, які залишились, на жаль, на окупованій території, від громадян України, які проживають на українській території.

Ми стикнемося з тим, що, наприклад, що робити дітям, які хочуть вступити до українських вузів? Ми, наскільки я знаю, міністр, виконуючий обов'язки міністра освіти, вона заявляє, що ми в цьому році проводимо процедуру тестування старшокласників, а для цього дітям фізично треба приїхати на нашу територію, а КПВВ закриті.

Наступне - це їх вступ, тобто фізично треба подати папери. Якщо КПВВ будуть закриті на лінії розмежування, то ми автоматично втрачаємо наших українських дітей, які мали бажання вступити до українських вузів. Це перше.

Наступне. Якщо ми відкриваємо в останню чергу КПВВ, то зрозумійте, що за весь цей час накопичуються соціальні категорії, яким потрібно приїхати або змінити папери українського зразку, або отримати пенсійні виплати. Тобто, чим довше ми затягуємо процес відкриття, тим більше

одночасно буде кількість людей, які в цих КПВВ будуть стояти просто в чергах.

Якщо з врахуванням того, що в літній час і так КПВВ без оцих всіх обмежень, КПВВ «Новотроїцьке» пропускав за добу - а доба - це з 8 години ранку в літній період до 19 години вечора, - 11 тисяч осіб, це вже величезні черги. То якщо цей час ми будемо продовжувати, то це буде ще більше навантаження.

Тому є пропозиція, щоб ви звернули на це увагу і дали нам ваше бачення все ж таки, коли ми будемо відкривати, і відкривати все ж таки поступово. Або, можливо, потрібно відкрити для дітей, дітям подати папери на вступну кампанію, відкрити для них можливість. Кожній... там, не знаю, найближчим часом якісь окремій категорії.

Ми розуміємо, що не можна впустити всіх одночасно, і потрібно вже продовжити механізм обстеження і медичного огляду. Але поступово якихось категорій осіб - вже, напевно, можна це робити.

Тому ось таких у мене два запитання.

РЕЗНІКОВ О. Ю. Я можу відповідати вже, так?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Дякую.

Я переконаний, що ми точно спрацюємося з комітетом, тому що в унісон звучать питання, над якими ми так само з командою думаємо, і не думайте, що це на випередження зараз прозвучить, але це насправді ми з цим працюємо, тому я бачу, що у нас є однакове розуміння.

Перше питання. Взаємодія з Мінсоцполітики саме на сьогоднішній день. Ми не могли подати в положенні повністю перехід до нас, кураторства по всіх питаннях, в тому числі ведення реєстру внутрішньо переміщених

осіб, оскільки інакше сказано в законі, тоді формально юридично ми би не отримали погодження від інших міністерств, воно не було б затверджено.

До речі, інформую шановних народних депутатів, що саме сьогодні на засіданні уряду має розглядатись якраз затвердження положення про наше міністерство. Маю надію, що сьогодні нарешті ми легітимізуємось, тому що нас формально-юридично, міністерства, не існує, є керівник, а міністерства немає.

Зараз мій перший заступник якраз на засіданні уряду для того, щоб я тут міг спілкуватись з шановними народними депутатами, а він там представляє міністерство і буде доповідати положення.

Але ми мали розмову і обмін вже листами з пані міністром Мариною Лазебною, і у вас була зустріч. Ми проговорили нашу готовність прийняти до себе в тому числі ведення реєстру внутрішньо переміщених осіб, але при умові, що з передачею самого реєстру переходять в тому числі державні бюджетні програми і штат, який забезпечує ведення цього реєстру. Тому що у мене немає ресурсу навіть.

Якщо ви, можливо, пам'ятаєте, то згідно з рішенням штатних одиниць всього 119 в міністерстві, це саме маленьке міністерство. З них 6 - це представники від трьох областей (Херсонська, Донецька, Луганська) і 113 в Києві тут має бути. Самий маленький бюджет. Тому на сьогоднішній день без отримання штатних одиниць та бюджету ми не зможемо вести цей реєстр.

Але в будь-якому випадку ми будемо створювати національний центр документування, який буде вести не тільки цей реєстр, а це я вже на випередження інформую шановних народних депутатів, це і створення реєстру порушення прав людини і створення реєстру порушення майнових прав, відновленого майна, будівель і таке інше, для того щоб всі ці дані були доступні правозахисним організаціям і безпосередньо людям, і державі для проведення юридичних баталій в міжнародних судових інстанціях і таке інше.

Сьогодні у нас вже досить плідно йде робота з Українською Гельсінською спілкою, яка веде, наприклад, реєстр порушення прав людини. Вони готові передати всі свої напрацювання, як тільки ми зареєструємо і запусимо в роботу такий дата-центр. Це відповідь по ситуації з Мінсоцполітики, а я маю на увазі саме по веденню реєстру і відповідно обліку внутрішньо переміщених осіб.

Що стосується питання дій уряду і плану по виходу поступового з карантину, в тому числі по КПВВ. Я хотів би нагадати, що контрольно-пропускні пункти в'їзду-виїзду - їх є дві категорії. Одна - в Херсонській області, це на адміністративному кордоні з тимчасово окупованою територією Криму та Севастополя. І там безпосередньо приймає рішення пропуску і керує Державна прикордонна служба. І ми можемо давати як уряд відповідні розпорядження їм певні вказівки. І вони регулюються так само, як і контрольно-пропускні пункти на зовнішніх кордонах України.

Що стосується КПВВ в зоні проведення ООС, то уряд не має компетенцій, не має юрисдикцій прийняття рішень, там рішення приймаються командуванням ООС. Єдиний, який ми маємо вплив, це ми маємо можливість, і я це робив безпосередньо своїм роз'ясненням, після введення карантину ми зробили лист з роз'ясненням для Державної прикордонної служби, а також для командування ООС, що таке гуманітарні причини, по яких навіть при закритому режимі КПВВ під час карантину вони мають приймати індивідуальне рішення для пропуску людей, які мають відповідні потреби для перетину КПВВ. Це і пов'язані з лікуванням, здоров'ям, іншого гуманітарного характеру.

І можу сказати, що прикордонники користуються цим роз'ясненням, я особисто вчора був на КПВВ «Чонгар», «Каланчак» в Херсонській області, ми вчора там робили інспекцію і підписали меморандум про подальший розвиток і створення ..... на «Чонгарі». Я особисто пройшов до місця, де стоїть прапор на .... КПВВ «Чонгар», і на моїх очах перетин робила жіночка,

яка поверталась від дочки з Криму до іншої дочки, її зустрічав зять, в Донецькій області біля Волновахи вона проживає.

Вона з валізою якраз переходила через цей місточок, ми мали можливість їй допомогти. І я особисто спостерігав, як відбувається сам перетин і отримання дозволу. Тобто вона пред'явила український паспорт, а в неї прикордонник спитав, чи є у неї завантажено у смартфоні програма «Дій Вдома», що вона бере зобов'язання на самоізоляцію у зв'язку з карантинними заходами. Командуючий прикордонної служби на місці зв'язався з Головою Державною прикордонної служби, бо у них такий порядок, повідомив про те, що відбувається такий перетин і є підстави пропустити, і керівник пан Дейнеко Сергій Васильович дав такий дозвіл, і пані далі перетнула кордон, її зустрічав зять. Тому на сьогоднішній день перетин КПВВ існує, знову-таки при наявності причин гуманітарного характеру.

Як ми плануємо робити вихід з карантину, зважаючи на абсолютно слушні, скажімо так, очікування, пане Дмитро щодо накопичення людей? Взагалі у нас через всі КПВВ в Україні протягом року перетин відбувається - 13 мільйонів перетинів на рік. 13 мільйонів. З них приблизно, якщо не помиляюся, 2,5 мільйон - цифра за минулий рік, за 2019 рік, це з Автономної Республіки Крим, тимчасово окупованої, відповідно близько 11,5 - це Донецька, Луганська область.

Тому розуміння, що буде великий попит на перетин після виходу з карантину людей, в яких вже сьогодні нараховані пенсійні забезпечення, інші потреби, про які ми казали, ми вже провели попередню розмову з міністром соцполітики пані Лазебною, і на завтра у мене буде робоча нарада за участю Міністерства соцполітики, Пенсійного фонду, Фонду зайнятості, прикордонної служби, представників командування ООС і інших служб, і «Ощадбанку», де ми будемо проговорювати програму, як має заздалегідь бути проінформоване населення і що буде відбуватись, коли буде вихід з карантину.

Наприклад, ми розуміємо, що якщо у нас, умовно кажучи, приблизно, 600 тисяч людей потребують сьогодні пенсійного і соціального забезпечення, це десь в середньому три мільярди гривень на місяць. Можемо собі уявити, скільки людей за два-три місяці будуть ... накопичені, вони всі будуть мати надію, що в «Ощадбанку» отримають такі гроші. Звісно, такого касового залишку готівкових грошей в усіх відділеннях «Ощадбанку» бути не може на лінії дотику, тому... А, і Служба безпеки буде на цій нараді.

Тому як базова ідея - це буде, якраз використовуючи базу даних прикордонників і Служби безпеки України, те, що наші пенсіонери мають сьогодні електронне пенсійне посвідчення, ідея, яка використовуються в усіх посольствах: якщо ми з вами хочемо потрапити до будь-якого посольства і отримати візу, ми через захід, маючи свій кабінет, ми маємо можливість отримати .... , чи, як вони кажуть, термін на відвідування цього посольства в конкретний день. Тому і буде ідея пропарцьовуватись сьогодні на робочій групі, що кожна людина буде звертатись через свій власний кабінет, він у них існує, тобто для них це не є новиною, і буде інформувати, що вона хоче потрапити на контрольовану урядом України територію, вона хоче потрапити в управління соціального захисту і допомоги, вона хоче потрапити до відділення «Ощадбанку» або вчинити певні інші дії для реалізації своєї потреби. І буде система вже, завдяки в тому числі штучному інтелекту, давати можливість, що кожного дня, знаючи, що умовно кажучи, 11 тисяч осіб планово, безболісно можуть перетинати, наприклад, КПВВ «Новотроїцьке», відповідно буде розрахунок, що саме 11 тисяч людей можуть в цей день отримати це призначення, і «Ощадбанк» порахує заздалегідь, яку кількість грошей вони мають заощадити для того, щоб зробити такі виплати.

Тобто всі ці речі ми вже продумуємо для того, щоб не в останній момент, а заздалегідь проінформувати, прокомунікувати, як буде працювати ця система. І тоді люди протягом певного періоду часу будуть знати саме, власне, свій день і свою годину, коли їм варто звертатись.

Що стосується дітей для вступу - абсолютно правильне питання. Ми зараз відпрацюємо з Міністерством освіти, в пошуках якраз можливості максимально в онлайні дітям в тому числі мати можливість здати ЗНО, ми зараз над цим працюємо, або відтермінувати. І в будь-який спосіб... окремо взагалі програма пишеться зараз, як забезпечити надання вищої освіти для дітей, які сьогодні проживають на тимчасово окупованих територіях, і додатково готові навіть запросити представників комітету попрацювати з нами, будемо навіть щасливі.

І я би зразу хотів, користуючись нагодою, пані Денісова згадувала в своєму звіті потреби і рекомендацію, що всі КПВВ мали би бути на одному балансі, в одних руках, це абсолютно мудре і розумне зауваження, про це давно говориться. На жаль, до того часу не було рішення урядового, тому що всі КПВВ робились в різний спосіб, різні були інституції, які їх робили, тому що ми розуміємо, що ніхто не готувався до цієї війни.

Наприклад, скажімо, КПВВ «Чонгар» зроблений за допомогою «Укрзалізниці» за рішенням Міністерства інфраструктури. А, наприклад, в Луганській області КПВВ на балансі комунального підприємства "Водоканал Попасна" і так далі, і так далі.

Тому на сьогоднішній день ми, мені здається, знайшли розумне, логічне рішення. Буквально пару тижнів ми зареєстрували державне підприємство, яке є в підпорядкуванні нашого Міністерства реінтеграції тимчасово окупованих територій, яке має назву «Реінтеграція та відновлення», і зараз воно остаточно всі процедури проходить реєстрації там в фондах, податковій і так далі, у нього є вже тимчасово виконуючий обв'язки, призначений керівник.

І ми провели... Чому на «Чонгарі», власне, була в тому числі зустріч, і був міністр інфраструктури пан Криклій, і була «Укрзалізниця», ми підписали меморандум, ідея якого, і керівництво місцевої ОДА, про те, що саме це державне підприємство буде поступово приймати на себе, ми будемо готувати рішення уряду, рішення місцевих рад, на себе, на баланс всі КПВВ,

ми хочемо це зробити, отримати на це цільове фінансування для того, щоб вони утримували, поприбирали, наймали людей на роботу, і це був єдиний стандарт по всіх КПВВ, щоб вони були всі однакові, щоб там був доступ до адміністративних послуг, ЦНАПи, медична допомога забезпечена, чергування швидкої допомоги, оскільки багато літніх людей, і все інше.

Тому це наш план, я вже з ним ділюся, тому що пані Денісова якраз звернула увагу, абсолютно мудра і слухна пропозиція, так само над тим працюємо.

Щодо незапуску комісії по... людей, які загинули і пропали безвісти, ви абсолютно праві, вона у свій час була утворена, але так і не запрацювала. Сьогодні ми склали всі листи, всім відомствам. Формально, формально скликаючим є не наше міністерство, а Міністерство внутрішніх справ, пан Аваков є формально скликаючим. Навіть вже є кандидатури, які подані для роботи в цій комісії, ми просто чекаємо формально її запуску.

Ну, якщо не пропустив, то відповів на ці питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якраз по цій комісії, дійсно, дякую, що згадали, ми своїм рішенням теж делегували в цю комісію людину, тому, дійсно, прохання максимально швидко запуснути діяльність. У нас від нашого комітету, радник нашого комітету депутат восьмого скликання Ірина Сулова, яка і займалась всіма цими питаннями, ми неодноразово піднімали питання перед Кабміном запуску цієї комісії, бо це ж не тільки, знаєте, наші зобов'язання перед міжнародними партнерами, які ми на себе брали, а це в першу чергу зобов'язання перед родичами загиблих наших бійців, які, на жаль, там знаходяться їх тіла. І ми повинні зробити все, щоб їх доставити і достойно їх поховати.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Я підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому дякую.

РЕЗНИКОВ О.Ю. Мало того, відсутність роботи цієї комісії ускладнює роботу гуманітарної групи в Трьохсторонній контактній групі в Мінську, про яку ми з вами пізніше поговоримо, тому що там дуже часто йде конфлікт інтересів між тими, хто утримується зараз, і тих, кого немає, а вони в переліках запитуваних. Тому ця комісія дуже потрібна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, члени комітету у кого є запитання до віце-прем'єра?

ГОРБЕНКО Р.О. У мене є запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, народний депутат Руслан Горбенко.

ГОРБЕНКО Р.О. Доброго дня пан Олексій. Дякую, що ви приєднались до нашої конференції.

І перше запитання. От 4 березня була затверджена постанова про положення нового міністерства. А чому досі, от пройшло 62-65 дні, чому досі не зареєстроване міністерство? Це перше.

Друге. В положенні сказано, що міністерство займається окупованими територіями та прилеглими. А що ви маєте на увазі «прилегли»? Тобто я хочу, щоб ви пояснили це трактування.

Далі. Також є питання до вашої кадрової політики. Так як я являюсь переселенцем, внутрішньо переміщеною особою, чому у вашому міністерстві на ключові посади ви не ставите представників з окупованих... чи з контрольованої частини Луганської та Донецької області, чи переселенців з Криму?

Будь ласка, відповідайте.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Дякую, пане Руслане, за запитання. Перше питання: чому до цих пір немає положення. Абсолютно слухне запитання, і у мене так само: а чому до цих пір не зареєстроване?

Тому що нагадаю, як відбувались події. У свій час було Міністерство тимчасово окупованих територій окремо і Міністерство ветеранів. Попереднім складом уряду було прийнято рішення про об'єднання двох міністерств, було прийнято рішення про ліквідацію Міністерства окупованих територій як такого, і було об'єднане Міністерство в МінТОТ...

А коли 4 березня, дякуючи вашій, довірі було сформовано склад уряду, і я в тому числі персонально був включений до цього складу, то почали розгрібати цей, вибачте, юридичний завал. Тому що було у нас декілька опцій: або реєструвати з нуля міністерство і проходити всі погодження, включаючи матеріальні ресурси, просто переміщення, скажімо так, і так далі, це би, за думкою багатьох фахівців, склало від півроку до року, так реально народжується орган центральної влади, якщо проходити всі ці процедури.

Ми знайшли юридичну можливість і призупинили, точніше, скасували, встигли скасувати рішення про реорганізацію, хоча реорганізаційна комісія вже була, ліквідаційна, люди були навіть звільнені, і вже воно було зареєстроване відповідних реєстрах як ліквідоване. Але там ми знайшли юридичну можливість, не було остаточної ліквідації. І почали відновлювати, як того Фенікса, старе Міністерство тимчасово окупованих територій, перетворюючи в Міністерство реінтеграції тимчасово окупованих територій.

Положення ми написали досить таке сміливе, охоплюючи багато речей, яких не було, розуміючи, що у нас буде програма, яка в тому числі з вашим комітетом буде погоджена. Ми на випередження працювали.

Це відповідно сприймалося іншими міністерствами, а процедура передбачає погодження усіма міністерствами, скажімо так, ревностно, тому що в певних питаннях ми заходили на територію інших міністерств, і вони це сприймали, скажімо так, болісно.

Умовно кажучи, гуманітарне розмінування сприймалося іншим відомством, що це ми хочемо забрати позиції Міністерства надзвичайних ситуацій. Ми пояснювали, що це різні речі. Або Міністерство оборони думало, що мова йде про їх розмінування. А пояснювали: друзі, є військове розмінування, є практичне розмінування, є багато людей, робота яких пов'язана з гуманітарним розмінуванням. Це навчання дітей, прийняття рішення, яке поле розмінувати в першу чергу, а яке - в другу, тому що це має гуманітарний характер, чи економічний, чи сільськогосподарський.

І, вірте мені, ми досить швидко відпрацювали, і, нарешті, положення сьогодні на уряді, маю надію, буде затверджено. Там ще залишились два зауваження від Міністерства культури і від Міністерства соціполітики, в тому числі якраз ця історія, про яку пан Дмитро спитав: про повноцінний облік внутрішньо переміщених осіб. Я думаю, що ми компромісу досягли з міністерствами, отримали згоду, і маю надію, що сьогодні уряд проголосує результативно і я вам зможу доповісти, що це положення затверджене.

Але навіть після того, як ми з вами відпрацюємо реально складну, довгу стратегію, ми будемо вносити в це положення зміни. Тому що ..... міністерства все-одно буде відбуватись, тому що це не буде класичне вертикальне міністерство, зверху вниз, а це буде горизонтальне міністерство, яке співпрацює і з Мінрегіонбудом, і з Міністерством інфраструктури, і з Міністерством економіки в першу чергу, і з Міністерством культури, Міністерством освіти. У нас з вами багато роботи і вона пов'язана з іншими міністерствами. Тому я змушений дружити з ними всіма, а, може, не змушений, а зобов'язаний це робити.

Що стосується терміну «прилеглі території». Це фантастичне запитання, тому що ми самі собі провели не одну дискусію, я сам юрист, у мене професійна деформація, у мене один із заступників міністра Ігор Яременко, я хочу вам представити частково членів команди, він сам кадровий дипломат, який займався в тому числі і питаннями санкцій проти

Російської Федерації, коли працював в Нью-Йорку в представництві України там... в ООН.

І ми довго шукали, як нам дати розуміння, що головними підшефними областями для нас будуть - це три області: це Херсонська, Донецька і Луганська. Тому що ми не зможемо робити реінтеграцію, дбаючи про людей, показуючи їм, що в Україні, вільній і незалежній, краще, якщо не будемо розвивати в першу чергу ці три області.

Тому ми шукали: назвати їх Луганська, Донецька, Херсонська, ну, по-різному буде сприйматися. Тому що постраждали людей в першу чергу від цієї війни якраз біля лінії дотику. Тому що там зруйновані будівлі, зруйновані життя, зруйновані долі, там живуть однокласники, сусіди, родичі, в когось мама до цих пір в Луганську, чи в Донецьку, а він живе тут.

Тому ми і шукали цей термін, можливо, він не ідеальний юридично, я готовий з вашою допомогою підправити його, але ми знайшли принаймні такий термін, але в першу чергу це дає мені можливість говорити сьогодні з головою ОДА паном Гайдаєм, чи паном Кириленко, чи паном Гусевим, про те, що, друзі, ви наші підшефні, а ми в свою чергу ваші лобісти в уряді, в хорошому розумінні цього слова, тому що все, що просять люди на ваших територіях, ми маємо в першу чергу реалізовувати. Тут, може, це неетично по відношенню до інших областей трішки прозвучить, але це так і є.

Тому термін «прилеглі території» знайшли, можливо, ще раз кажу, не ідеально юридично, але ми намагались саме цей сенс закласти сюди.

А що стосується кадрів. Я розумію, я мав зустріч з паном Джемілевим-ака, ми мали розмову, і я шукаю людей в команду, ще раз повторюю це, які в першу чергу звідти родом.

Для рзуміння. Я хочу вам представити Інну Голованчук, от сидить, поки що радник, сьогодні кадрове питання голосується, всі документи вона пройшла, голосування на заступника міністра. Пані Інна з Донецька, мама з татом переїхали після початку війни безпосередньо. Потім буде з вами можливість познайомитись.

Для вашого розуміння, для всіх, мій прадід і моя бабця з Луганська, тому питання: чи є у мене коріння з Донбасу - от відповідь така. Тому працюють у мене представники і на рівні управління департаментів, в тому числі з окупованого Криму, і так далі, ми не стоїмо. У мене сьогодні є ще одна вакансія заступника міністра по діджиталізації, чи по цифрі. І я не знайшов людину, але питання, не звідки він родом тільки-но, а і що він може.

Тому, якщо у вас є кандидатура на заступника по координації з цифрової трансформації, будь ласка, давайте, не можемо знайти людину. Але будь-які пропозиції приймаються, і ми відкриті.

ГОРБЕНКО Р.О. Дякую.

Я бажаю, щоб ви на посади ставили таких виконавців, щоб не було сумно читати висновки Рахункової палати за діяльність МінТОТу за 2015-2019 роки. Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дякую. Шановні колеги - члени комітету, чи є ще у когось запитання?

ТАРАСЕНКО Т.П. Да, є запитання. Народний депутат Тарасенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, народний депутат Тарас Тарасенко.

ТАРАСЕНКО Т.П. Сьогодні погоджується, я так розумію, на Кабміні, внесення змін в положення, і тут виникає питання щодо того, хто буде займатись питаннями внутрішньо переміщених осіб? Ваше підприємство взяло на себе такі обов'язки, чи ви це передаєте в Міністерство соціальної політики України?

РЕЗНІКОВ О.Ю. Пане Тарасе, я думаю, що відповідь буде проста: Мінсоцполітики займається тільки веденням реєстру разом з Пенсійним

фондом внутрішньо переміщених осіб для того, щоб вони відповідали за нарахування соціальної допомоги і все решта. Але питання працевлаштування, житла і інші питання - це наша компетенція, наше міністерство. І презентуючи пані Інну Головачук, хочу сказати, що після того, як пройде погодження в тимчасовому розподілі обов'язків між міністром та заступником міністра, саме вона буде відповідальна за комунікацію і за весь обсяг робіт, який пов'язаний з внутрішньо переміщеними особами. Прошу подивитись на неї, і вам її щиро рекомендую.

ГОЛОВАНЧУК І.О. Всім доброго дня. Я не знаю, чи можу я займати зараз час у нашому спілкуванні, але хотіла представитись. Я не є внутрішньо переміщена особа, тому що переїхали в 16 років навчатись в Київ, але моя родина повністю вимушена була переїхати в 2014 році. Мама була директором великої школи в Донецьку, заслужений вчитель України. Батько зараз суддя, які пройшов всі можливі кваліфікаційні оцінювання і працює зараз в Києві.

Все моє оточення, вся моя родина, мої найближчі друзі зараз роз'їхались по всій Україні і по всьому світу, і для мене зараз приєднатись до нашої команди, так як я маю неймовірно великі, оптимістичні очікування, і впевнена, що ми здолаємо дуже багато викликів, які зараз стоять перед нами, це мій особистий виклик, людина з Донецька і з Луганська.

Але, знову таки, дуже дякую і Олексію Юрійовичу за те, що ми не маємо зараз дуже сильно акцентувати увагу саме на походженні. Тому що безпосередня комунікація все одно міністерства буде спрямована не по вибірковому принципу територіального народження або перебування протягом свідомого життя, а саме формування ..... політики для держави. Якщо коротко.

ТАРАСЕНКО Т.П. У мене питання ще одне до пана міністра. Там була ситуація, може, ви в курсі, щодо адміністративної процедури реєстрації

фактів народження та смерті. Вона була, скажімо так, досить конфліктною, оскільки Міністерство юстиції її не підтримувало, не погоджувало, Міністерство з прав ветеранів її підтримало, внесення зміни в законодавство, Уповноважена з прав людини також підтримувала адміністративну процедуру. Проте протягом двох місяців я від міністерства нічого на даний час не чую, не бачу, яка на даний час реалізація даної політики.

Дякую.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Пане Тарасе, дякую за запитання.

Ми зараз проводимо інвентаризацію взагалі всієї діяльності як Міністерства тимчасово окупованих територій, так і Міністерства ветеранів та тимчасово окупованих територій. Тому що були напрацьовані законопроекти і постанови уряду, плюс законопроекти, які в Офісі Президента, законопроекти, які в вашому комітеті. Ми все це зараз узагальнимо, щоби мати наше бачення і нашу позицію і спільно з вами відпрацювати. Наприклад, в нас було завдання Прем'єр-міністра подати для вас на ваше позачергове засідання, яке очікується, скажімо, з точки зору пану законодавчих актів. З'ясувалося, що навіть ті речі, які ми підтримуємо, вже ваш комітет пройшли. І нам тільки залишається чекати і аплодувати, якщо вони там будуть проголосовані.

Зараз ми дивимось по всіх проектах, в тому числі питання не тільки адміністративних процедур. Взагалі народилися діти після початку війни, вони не народилися в вільній Україні, підконтрольній.... Були укладені шлюби, багато актів громадянського стану сьогодні, дійсно, відбулися там. Що з цим робити?

Декілька зауважень ми в Мін'юст вже відправили. Наприклад, коли стала мова, що людина приїжджає з тимчасово окупованої території, не може сама приїхати, за фактом хвороби, іншої якоїсь проблеми, і хоче, щоб її хтось представляв для здійснення адміністративних процедур: отримати довідку, подати певний документ, - так от, Мін'юст написав, що це має бути за

класикою нотаріально посвідчена довіреність. Ми на це написали не просто зауваження, а заперечення, повідомивши, що це... я шукаю юридично коректні слова, добре, це некоректно, тому що ми ж не можемо прийняти нотаріуса невизнаних суб'єктів, тобто це ж не український нотаріус буде посвідчувати цю довіреність.

Тому ми запропонували приймати просту письмову довіреність на здійснення представництва, наприклад, для здійснення адміністративних процедур. Тобто ми шукаємо будь-які варіанти і максимально хочемо взагалі зробити, у нас є програма, і резидентство, про електронного резидента, щоби максимально перейти в цифру і спростити життя людям.

Якщо у вас є живі ідеї, пане Тарасе, будемо щасливі вас прийняти в команду з порадами і ідеями.

ТАРАСЕНКО Т.П. Насправді ідеї - вони вже були реалізовані. Просто я так розумію, що вам їх потрібно проінвентаризувати за 60 днів, і вважаю, що це можливо було вже зробити. І на даний час прохання активізувати роботу по адміністративній процедурі, тому що вона затягується, вже пройшов тривалий час, навіть роки вже пройшли, а адміністративна процедура належним чином не працює. Тому там питання відповідно з СБУ потрібно погоджувати, різні питання юридичного характеру. Проте я вважаю, що... прошу вас звернути на це увагу і прискорити вирішення цього питання, щоб ми могли внести в Верховну Раду відповідний законопроект.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Пане Тарасе, беремо на олівець. І я думаю, що за пару днів зробимо, поінформуємо вас, де воно знаходиться, на якому етапі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

ТАРАСЕНКО Т.П. Ще таке питання, прохання до вас: звернути увагу про співпрацю з громадськими організаціями. Тому що також до мене як до

голови підкомітету з прав людини починають звертатись громадські організації, що, на жаль, ваше міністерство не співпрацює з громадськими організаціями через карантин, через інші, можливо, нюанси. Проте прошу все-таки налагодити співпрацю.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Пане Тарасе, буду вдячний, якщо ви будете скеровувати навіть з назвами і контактними особами. Тому що, наприклад, коли я вам розповідав про роз'яснення міністерства, що є гуманітарними причинами для того, щоби прикордонники надавали дозвіл в якості виключення для перетину КПВВ під час карантину, то цей текст був написаний в співпраці і в координації саме з правозахисними організаціями, вони є авторами цього тексту, 42 суб'єкти є на сьогоднішній день нашими контактерами, які на сьогоднішній день обліковуються як NGO, які займаються захистом прав людини. На сьогоднішній день у нас в тому числі якраз робоча зустріч, пані Інна її проводить, з представниками громадських організацій, які займаються і опікуються захистом прав людини. Тому, якщо когось раптом там десь пропустили, то дайте їм знати, чи вони взагалі в цьому переліку. Ще раз повторю: 42 суб'єкти. Це перше.

Друга річ. У нас на сьогоднішній день, якщо не помиляюсь, в серпні формально завершиться термін дії громадської ради при міністерстві, яке було тоді. У нас є два варіанти: або достроково припинити дію цієї громадської ради, яка не працює взагалі, тобто її невидно і нечутно, вона була сформована раніше, і започаткувати, оголосити конкурс і створити установчий комітет, ініціативний комітет, і створити нову громадську раду посекторально, або чекати завершення серпня. Ми поки що схилиємося про те, щоб... ну, ми маємо юридичні підстави оголосити дострокове формування громадської ради. Я думаю що, пане Тарасе, в тому числі з тими, хто активний дійсно і налаштований на співпрацю, можна побудувати взаємодію шляхом їх інтеграції в громадську раду при міністерстві, майбутню я маю на увазі.

ТАРАСЕНКО Т.П. Дякую за відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, народний депутат Рустем Умеров, секретар нашого комітету.

УМЄРОВ Р.Е. Доброго дня всім! Ще раз хотів би підкреслити, що Крим обов'язково повинен бути діях уряду. І хотів би також спитати про проект Закону про статус політв'язнів, коли ви його подасте?

РЕЗНІКОВ О.Ю. Пане Рустем, протягом тижня-півтора відправляємо на погодження до всіх органів центральної влади. Якщо для вас комфортно, проект направимо так само паралельно в робочому режимі.

УМЄРОВ Р.Е. Добре.

І останнє. От зараз я просто прочитав пост, там деякі народні депутати, які працюють над децентралізацією, там вже зробили якісь пропозиції щодо окупованих територій Криму. Я хотів би, щоб наш профільний віце-прем'єр-міністр також, якщо можна, взяв це собі в роботу, щоб Крим без кримців не розглядали. Тому що ми навіть не знаємо, що вони там зараз будуть пропонувати. Це зараз окупована територія, а вони вже там зробили пост, що "от ми завтра будемо вам розказувати, як буде децентралізовувати окупований Крим". І я прошу, щоб ви також приєдналися. Я щойно просто прочитав пост одного з народних депутатів. Я теж зараз скину в вашій групі.

Якщо можна, от ці питання децентралізації, особливо по окупованих територіях, щоб міністерство уважно також як би приєдналось до спілкування. Тому що ми навіть не знаємо, що вони там підготували.

РЕЗНИКОВ О.Ю. А який комітет, ми не знаємо? Це, напевно, правовий комітет?

УМСРОВ Р.Е. Я не знаю який.

РЕЗНИКОВ О.Ю. Регіональної політики, напевно?

УМСРОВ Р.Е. Регіональної політики, так.

РЕЗНИКОВ О.Ю. Я тоді зконтактую з головою комітету. У нас, до речі, якщо вже користуєчись нагодою, у нас є одна ідея, поки що такого, навіть неробочого характеру. Взагалі на сьогоднішній день в Україні завершується питання створення ОТГ. І був час на добровільні утворення ОТГ, а цей час завершено і зараз примусово, вибачте, слово "примусово", може, не зовсім звучить, але, скажімо так, уряд має прийняти рішення про план розвитку територій і, по суті, за поданням Мінрегіонбуду разом з Комітетом профільним якраз по регіональному розвитку та державному будівництву утворювати ОТГ, які ще не утворені.

У нас є ідея, можливо, я вам поки що в ..... тоді підвантажую. А чому б нам не почати утворювати в цей спосіб, якраз на підставі закону, в тому числі ОТГ в Криму?

УМСРОВ Р.Е. Добре, давайте поспілкуємося. Я хотів би, щоб ми оце переговорили до того, як ми виносимо це питання на комітет.

РЕЗНИКОВ О.Ю. Ні-ні, я це до того кажу, даю в ..... для членів комітету подумати, це не як в порядок денний, от просто це новонароджена ідея.

УМСРОВ Р.Е. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще є бажуючі, народні депутати - члени нашого комітету? Немає.

Як ще одна пропозиція з того, що ми почули. Олексій Юрійович, при формуванні дійсно громадської ради долучайте одного з наших колег - народних депутатів, бо насправді весь громадський сектор, який працює по питаннях реінтеграції, він працює з нашим комітетом. І ми, дійсно, можемо сказати, хто є фаховий, хто є активний і хто, дійсно, може давати корисні поради.

Ми стикнулися з тією ж самою ситуацією. В перші два місяці я особисто зустрічався з більш ніж 200 громадських організацій, різних. Можу сказати, що по факту ті хто, дійсно, дуже активно працюють, ми декого навіть взяли в радники нашого комітету і вони нам допомагають.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Приймається, пане Дмитро. Ми з пані Суисловою вже на контакті, вона дає нам вже рекомендації якраз з питання формування майбутньої громадської ради. Якщо буде прийнято рішення, що від комітету делегувати саме на рівні депутата Верховної Ради, скажіть, з ким комунікувати, і ми навіть в ініціативну групу включимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Супер! Ми тоді це визначимо з депутатами додатково.

РЕЗНІКОВ О.Ю. І в мене, якщо дозволите, пане Дмитро, прохання. Ми на п'ятницю зводимо пропозиції від міністерства для того, щоб не пізніше понеділка обговорювати це вже з членами уряду, щодо Програми дій уряду. І якби можна було би отримати від комітету письмові рекомендації не дуже пізно, там, сьогодні ввечері, ми б були дуже вдячні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми максимально швидко це зробимо. І секретаріат зараз нас чує. Всі напрацьовані пропозиції у нас вже є, ми відправимо, а сьогодні їх підпишу.

Шановні колеги, пропоную шосте питання наше закінчити. Проголосувати за рішення: направити зауваження та пропозиції на розгляд головного комітету. Так само направити пропозиції напряму до Кабміну щодо наших предметів відання та того, що сьогодні ми обговорювали, для врахування при доопрацюванні та затвердженні Програми Кабінету Міністрів України.

Прошу проголосувати за дане рішення.

Народний депутат Горбенко Руслан.

ГОРБЕНКО Р.О. Пропозицію підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Джемільєв Мустафа.

ДЖЕМІЛЄВ М. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Касай Костянтин.

КАСАЙ К.І. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Копиленко Олександр.

КОПИЛЕНКО О.Л. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кузнецов Олексій.

КУЗНЕЦОВ О.О. Кузнецов - підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я голосую – за.
Сергій Мандзій. Сергій Володимирович!

МАНДЗІЙ С.В. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Віктор Медведчук.

МЕДВЕДЧУК В.В. Пропозицію підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Тарас Тарасенко.

ТАРАСЕНКО Т.П. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Ткаченко.

ТКАЧЕНКО М.М. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рустем Умеров.

УМЄРОВ Р.Е. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чийгоз Ахтем. Немає на зв'язку.

І Неллі Яковлева – не на зв'язку.

Рішення прийнято одноголосно. Кворум у нас залишається.

Переходимо до сьомого питання, яке ми внесли до нашого порядку денного і яке ми теж хотіли б, щоб Олексій Юрійович з нами поспілкувався. Питання щодо Указу Президента про затвердження складу делегації

України для участі в Тристоронній контактній групі з мирного врегулювання ситуації в Донецькій та Луганській областях.

Олексій Юрійович, можу вам сказати, що цю пропозицію народні депутати проголосували одноголосно, виступив я ініціатором. Я не скажу, що це якесь питання, це, напевно, ми проголосуємо за рішення звернутись до Президента України. Ми чітко розуміємо, що це його повноваження. Він людина, яка відповідає, і як Головнокомандувач, і як людина, яка несе відповідальність за зовнішню діяльність, це абсолютно його прямі обов'язки, він може формувати на свій розсуд.

У нас була би пропозиція, просто щоб звернутись до нього. І в рішенні своєму ми зазначимо, що члени нашого комітету, які профільно займаються питаннями реінтеграції в Донецькій і Луганській областях, Автономній Республіці Крим, можу сказати, що ми перший комітет, який зробив виїзне засідання і на територію Донецької області, і Луганської області. І саме, напевно, і Автономної Республіки Крим, на територію Херсонської області. І саме, напевно, ключовий аргумент, що саме в нашому комітеті зосереджені народні депутати, які не просто займаються цими питаннями, а які і зараз проживають на території Донецької і Луганської областей, Автономної Республіки Крим, вихідці кримськотатарського народу. Ми ці питання не просто знаємо, ми ними живемо.

Тому я вношу пропозицію, ми будемо голосувати за рішення: направити звернення нашого комітету до Президента України, щоб до цієї делегації були залучені народні депутати - члени нашого комітету. Я не ставлю питання, там, голова комітету, керівний склад, якісь партії. Повірте, тут всі одностайні і всі хочуть завершення цієї війни і повернення наших територій. Я думаю, що тут ми всі згодні на сто відсотків. Тому хотілося б, щоб наші народні депутати, щоб Президент сам визначив, кого він хоче бачити саме в складі з числа наших народних депутатів. Але те, що ми повинні там бути присутні, я думаю, що з цим погодяться всі народні депутати.

Ми хотіли б просто від вас як від заступника голови цієї делегації почути, можливо, ваше бачення, на чому ви зосереджуєтесь, яким чином ми як профільний комітет можемо вам допомогти, знову ж таки з урахуванням того, що тут точно, незважаючи на будь-які різні депутатські групи, депутатські фракції, але точно ту всі за одне: за завершення цієї війни. Дякую.

Будь ласка, вам слово, Олексій Юрійович.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Дякую за можливість дати пояснення. Дійсно, ви абсолютно праві, що це рішення Президента, оскільки це указом врегульовано. Але я з задоволенням поділюся планами, які принаймні мені зрозумілі і проговорені.

На сьогоднішній день, якщо ви звернете увагу на текст указу, то там чітко сказано, що голова делегації та заступник мають можливість долучати до роботи делегації народних депутатів, експертів, фахівців, представників органів влади. Це якраз і є ця ключова фраза, яка, напевно, може бути відповіддю для вас, в якій спосіб юридично абсолютно обґрунтовано може бути залучена активність, і інтелект, і бажання реально, дійсно, допомогти від членів саме комітету.

Тому що нагадаю, що робота Тристоронньої контактної групи, вона складається по суті з п'яти суб'єктів. Це чотири робочі групи, поки що існуючі: з політичних питань, гуманітарних, економічних та безпекових. Причому "з політичних питань" - насправді слово досить, скажімо, на мій погляд, спірне, тому що вона займається якраз правовими питаннями. Вона обговорює якраз можливість політичного врегулювання через прийняття відповідних законодавчих актів, починаючи від децентралізації щодо змін до Конституції, як сказано в пункті 11 комплексу заходів Мінських угод, продовжуючи відповідними текстами законів, які вказані в восьми пунктах додатків знову ж таки до цього пункту 11. Це починаючи від Закону "Про амністію", Закону "Про особливості місцевого самоврядування в окремих

регіонах Донецької і Луганської областей", що скорочено називається "про особливий статус"; питання прямих економічних зв'язків, питання мови, питання загонів, чи підрозділи, там називається в тексті - "народної міліції", і ми це розуміємо як муніципальної, органів правопорядку і так далі, і так далі.

Ми розуміємо, що безпекова група займається група займається безпековими питаннями, там більш фахівці військові.

В гуманітарній групі – це питання не тільки... До речі слово "обмін" – не зовсім коректно. Тому що люди ображаються, коли ми говоримо про обмін. Треба говорити про взаємне звільнення утримуваних осіб. Але це питання і безвісти зниклих, це питання роботи церков, там багато питань гуманітарних. Пані Денісова точно знає, це якраз по її лінії. І це не означає, що якщо в складі делегації нема представника Уповноваженого Верховної Ради з прав людини, що там не буде вона задіяна зі своєю командою в роботі оновленого складу делегацій.

Якщо це економічна група, то там питання соціально-економічні. Тобто це і виплати, і повернення в правове поле економічних розрахунків, валютних розрахунків, грошових і так далі і так далі.

І вже п'ятим суб'єктом вже є якраз засідання самої Тристоронньої контактної групи, яка відбувається наприкінці, після засідання чотирьох груп.

Тому потреба в ініціативі і в експертизі кожного з членів комітету, вона є і існує. І мені просто треба зрозуміти, хто реально готовий витратити час. Зараз це трошки легше тому що всі засідання відбуваються в режимі ....., як і ми з вами зараз. А коли завершиться карантин загальновідомий, то це вже живі відвідування в Мінську. І це треба розуміти, що на добу треба їхати і працювати там, а не працювати тут, в Києві.

Тому треба розуміти, розраховувати готовність, скажімо, віддавати час, готуватись до цього треба. Тому я буду щасливий, якщо мені чітко буде вказано, хто від комітету готовий прийняти більш активну участь, я готовий

сісти, розказати детально, вибачте, попросити прочитати Мінські угоди уважно, тому що там в кожному слові, і в кожній комі є сенс і є нюанс, і він тоді потім дуже важливий під час проведення тих перемовин.

Але мета одна: Мінськ на сьогоднішній день є поки що єдиним міжнародно визнаним майданчиком, який би дозволив завершити цю війну на сході України, почати відновлювати наш, частково зруйнований, Донбас, і паралельно в тому числі думати, як нам порушити паралельно діалог з питання Криму.

Тому прохання бути готовими, і ми про це готові говорити. І я як заступник Леоніда Даниловича, він наша інституційна пам'ять, він 6 років в цьому процесі, дякувати йому і дай Бог йому здоров'я. Але ми будемо... я йому буду допомагати тут, оскільки я вже розумію, як працює політична група, я вже трошки розумію, як працює економічна група, почну вчитися роботі гуманітарної групи.

Багато, дійсно, нарікань і критики щодо списків взаємного звільнення утримуваних осіб від матерів, дружин і так далі, тобто є, чому ще вчитися так само. Будемо щасливі, якщо ви нам допоможете.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую. Я думаю, що, знову ж таки, це повноваження Президента, голови делегації, нашого другого Президента, та вас як заступника визначати. Я вам можу сказати, знову ж таки, від присутніх всіх народних депутатів, і навіть тих, хто відсутній, будь-якого народного депутата зараз запитати, чи готовий він приймати в цьому участь, ви однозначно від всіх почуєте – так. Бо, дійсно, для нас це не просто процес. Для нас це питання саме першочергове. Саме тому ми і прийшли працювати в цей комітет.

Тому у нас в рішенні буде, ми не будемо зазначати прізвищ посад комітету. Ми хочемо, щоб просто ви залучали народних депутатів з числа членів нашого комітету. Це буде одна людина – буде одна. Це буде декілька

людей - ми будемо тільки раді вам допомагати. Я думаю, що цю пропозицію підтримають абсолютно всі члени нашого комітету.

Тому, шановні народні депутати, якщо немає більше запитань до Олексія Юрійовича по цьому питанню, я попрошу юридично проголосувати за пропозицію звернутись від нашого комітету до Президента України з пропозицією долучити до роботи в складі делегації України для участі в Тристоронній контактній групі з мирного врегулювання ситуації у Донецькій та Луганській областях народних депутатів - членів нашого комітету. Ну, буде повна назва, щоб зараз не витратити час.

Прошу за це проголосувати.

Руслан Горбенко.

ГОРБЕНКО Р.О. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Джемилев Мустафа.

ДЖЕМИЛЄВ М. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Касай Костянтин.

КАСАЙ К.І. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віктор Володимирович, ми вас чуємо. Будь ласка.

МЕДВЕДЧУК В.В. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо

Олександр Копиленко.

КОПИЛЕНКО О.Л. За

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Кузнєцов.

КУЗНЄЦОВ О.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я голосую – за.

КАСАЙ К.І. Забули про мене.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вибачаюсь, Касай Костянтин.

КАСАЙ К.І. Я голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Мандзій.

МАНДЗІЙ С.В. Я голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Тарасенко.

ТАРАСЕНКО Т.П. Я голосую – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Ткаченко.

ТКАЧЕНКО М.М. Я підтримую. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рустем Умеров.

УМЄРОВ Р.Е. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чийгоза не бачу. І Неллі на бачу.

Рішення прийнято одногосно.

Дякуємо, Олексій Юрійович, що прийняли участь в нашому засіданні. Сподіваємося на подальшу плідну роботу.

РЕЗНІКОВ О.Ю. Дякую за запрошення. І поінформую принагідно членів комітету. Тільки що мені повідомили, що уряд проголосував і затвердив наше положення. Тепер до роботи вже офіційно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Шановні народні депутати, переходимо до восьмого питання – питання "Різне". В першу чергу я хотів вам подякувати і подякувати Людмилі Леонтіївні. Тригодинне засідання наше підходить до кінця.

Хочу звернути увагу і, користуючись нагодою, звернутись до всіх нас, і при нагоді, будь ласка, зверніться до своїх колег по фракціям, які відсутні, я не буду зараз називати прізвища. Я як голова комітету не зловживаю своїм правом, не навантажую вас особливо роботою, не як інші комітети: по декілька разів на тиждень вони проводять засідання, причому одне з таких засідань я дивився - і люди просто по декілька годин просто затверджують порядок денний. Ми працюємо максимально активно, швидко. Але якщо ми засідання проводимо, то, дійсно, хотілося б бачити присутніми абсолютно всіх народних депутатів, тим більше, що ми його проводимо раз там в місяць.

Наступне. Хочу вас повідомити, що є ідеї з 18 травня, наскільки мені повідомили, вийти в звичайний режим роботи Верховної Ради України. До того часу, принаймні якщо не стане зрозуміло, чи ми це робимо, чи не робимо, засідання ми поки не будемо проводити, у нас якихось термінових питань немає. Дуже хотілося б, щоб в наступному місяці ми провели засідання нашого комітету в звичайному режимі. Є про що поспілкуватись, і не тільки от так, онлайн, а і, скажімо так, вживу. Нібито що ситуація з коронавірусом у нас іде на спад.

Все, що хотів я сказати, ми за все проголосували. Якщо у когось є пропозиції, що донести нашим колегам в питанні "Різне", будь ласка, є така можливість.

Якщо пропозицій немає, ще раз хочу вам подякувати. І до нових зустрічей або в сесійній залі, або вже під час засідання нашого комітету.

Вас з наступаючим святом 9-го і 8-го травня. Я думаю, що, знову ж таки, серед нас точно всі народні депутати, які розуміють, що це свято, і воно велике для нашої історії, ми його точно не забуваємо.

Тому всіх вас вітаю. Всім вам дякую. Саме головне – всім нам здоров'я. До нових зустрічей.